

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ СЛАВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІГІВСЬКА ФІЛІЯ
КАФЕДРА КРАЇНОЗНАВСТВА

НІТЧЕНКО А.Г.

Навчально - методичний комплекс з курсу

**„Всесвітня історія країн Азії, Африки
та Латинської Америки (1945 – 2005 рр.)”**

Для студентів спеціальності „міжнародні відносини” та „країнознавство”
вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації

ЧЕРНІГІВ -2008

УДК 94 (5 + 6+ 8)''1945/2005''(075.8)
ББК 63.3 (0) 6р30
Н 60

Нітченко А.Г. Навчально – методичний комплекс з курсу „**Всесвітня історія країн Азії, Африки та Латинської Америки (1945 -2005 рр.)**.” Для студентів спеціальності „міжнародні відносини” та „країнознавство” вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. – 2-е вид. – Чернігів: ЧфКСУ, ЦНТІ, 2008. – 51с.

Рецензенти:

Ващенко А.В.

канд. іст. наук., доц. Чернігівського
держаного педагогічного університету
ім. Т.Г. Шевченка

Коваленко М.А.

канд. іст. наук., доц., зав. кафедрою
країнознавства Чернігівської філії КСУ

Схвалено та рекомендовано до друку на засіданні кафедри країнознавства
11 лютого 2005 р., протокол № 7

ЗМІСТ

Анотація.....	4
Тематичний план.....	6
Робоча навчальна програма.....	11
Рекомендована література до лекційних занять.....	17
Плани семінарських занять.....	23
Тематика рефератів.....	47
Питання до іспиту.....	48
Список скорочень.....	51

АНОТАЦІЯ

Даний курс охоплює історію країн Азії, Африки та Латинської Америки з 1945 р. по 2005 р. включно. При цьому виділяються такі періоди: післявоєнний період остаточного розпаду колоніальної системи та становлення і розвиток незалежних держав після Другої світової війни; політичний та соціально-економічний розвиток країн в 1990 – 2005 рр.

Курс є базовим для подальшого вивчення зовнішньої політики країн Азії та Африки, **викладається в обсязі 108 год.:** 20 год. лекційних, 16 год. семінарських занять та 72 год. самостійної роботи студентів.

Мета курсу полягає в ознайомленні студентів з основними тенденціями історичного розвитку країн афро-азіатського регіону та Латинської Америки. Вивчення історії дає можливість розкрити основні закономірності та особливості економічного та суспільно-політичного розвитку цих країн, вивчити соціально-психологічні особливості народів, вплив традицій та релігії на суспільний розвиток.

Великий обсяг фактичного матеріалу зумовив висвітлення найскладніших тем в лекційному курсі за регіонально-країнознавчим принципом, а найкраще забезпечені джерелами і літературою теми вивчаються на семінарських заняттях. У лекційному курсі міститься обширний проблемний та фактичний матеріал, який дозволяє студентам краще орієнтуватися у складних процесах розвитку країн Азії, Африки та Латинської Америки. В першій, вступній, лекції аналізуються проблеми загального характеру, які властиві в тій чи іншій мірі більшості афро-азіатських країн (формування умов для ліквідації колоніальної системи, етапи деколонізації, вибір моделі розвитку та ін.). Далі аналізуються основні етапи та проблеми новітньої історії одинадцяти країн: Японії, Китаю, КНДР, Монголії, Індії, Єгипту, Сирії, Індонезії, Бразилії, Чилі та Куби. Одна лекція присвячується аналізу сучасних проблем розвитку країн незалежної Африки. На семінарських заняттях основна увага приділена соціально-економічній та політичній історії окремих країн: Японії, Китаю, КНДР, Республіки Корея, Тайваню, Сінгапуру, Малайзії, Тайланду, Пакистану, Афганістану, Ірану та Іраку. Студентам рекомендується обширний список літератури, що включає монографії, журнальні статті та інтернет сайти.

Студенти повинні уміти орієнтуватися в розташуванні основних регіонів, що потребує ґрунтовних знань з географії. Без цього просто неможливо усвідомлення історичних подій, логіки їх розвитку. Крім знання фактів, які передбачені обов'язковим мінімумом, студенти повинні вміти висловлювати свої судження про причинно-наслідкові зв'язки окремих подій, явищ, процесів всесвітньої історії.

Види контролю: семінари, опитування, контрольні та самостійні роботи. Важливою формою роботи є написання рефератів. Проміжним контролем є атестація. Студенти атестуються за підсумками тестових завдань. Підсумкова форма контролю – іспит.

Навчально-методичний комплекс „Всесвітня історія країн Азії, Африки та Латинської Америки” призначений для студентів 2-го курсу спеціальностей „міжнародні відносини” та „країнознавство”. Посібник містить тематичний план лекційних та семінарських занять, питання до семінарських занять з методичними порадами, рекомендованою літературою, теми рефератів та питання до іспиту.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назва теми	Кількість годин			
		лекц.	семін.	самоств.	всього
1.	<p>Національно-визвольний рух і крах колоніалізму.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Колоніальні володіння європейців на початку новітньої історії. Формування умов для ліквідації колоніальної системи. 2. Етапи деколонізації та її особливості в різних регіонах світу. 3. Вибір моделей розвитку. 	2	-	2	4
2.	<p>Країни Далекого Сходу у другій половині ХХ ст. – на початку ХХІ ст. Японія.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Післявоєнний режим (1945 – 1952 рр.). 2. Японія в постокупаційний період (1952 – 1960 рр.). 3. Японія наприкінці ХХ ст. - на початку ХХІ ст.: особливості розвитку. 	2	-	4	6
3.	<p>Японія: від американської окупації до „постіндустріального суспільства”.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фактори прискореного економічного розвитку Японії в 50-і – 60-і рр. ХХ ст. 2. Науково-технічний прогрес і сучасна економіка Японії в 70-і – 90-і рр. ХХ ст. „Японська економічна модель.” 3. Сучасна Японія: особливості політичного та соціально-економічного розвитку. 	-	2	4	6
4.	<p>Китай у другій половині ХХ ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Завершення громадянської війни. Проголошення КНР. 2. Початок соціалістичних перетворень. 3. Причини зміни економічної політики КПК (перехід до 	2	-	4	6

	політики „великого стрибка”). 4. „Культурна революція” (1965-1976 рр.).				
5.	Китай на шляху реформ (кінець 1970-х – 1990-і рр. ХХ ст). Сучасний Китай. 1. Причини переходу до радикальної політики реформ. 2. Соціально-економічні перетворення. 3. Підсумки реформ. 4. Особливості сучасного розвитку.	-	2	4	6
6.	Монголія у другій половині ХХ ст. – на початку ХХІ ст. 1. Монголія в 1945-1960-і рр. „Будівництво соціалізму”. 2. Монголія в 60-х - сер. 90-х рр. ХХ ст. 3. Особливості політичного та соціально-економічного розвитку Монголії на початку ХХІ ст.	2	-	4	8
7.	КНДР і Республіка Корея: порівняльно-історичний аналіз розвитку. 1. Розкол Кореї: два шляхи розвитку – утворення РК та КНДР. 2. Економічний розвиток півострова. 3. Політичні структури та їх роль (60- і – 90 -і рр. ХХ ст. – поч. ХХІ ст.). 4. Соціально-економічний розвиток РК та КНДР на поч. ХХІ ст.	-	2	4	6
8.	Держави Південної Азії у другій половині ХХ ст. на початку ХХІ ст. Індія. 1. 1947-1950 рр.: від домініону до незалежної республіки. 2. „ Курс Неру” (1950-1964 рр.). 3. Соціально-економічний і політичний розвиток Індії в др. пол. 60 – 70 –х рр. ХХ ст. 4. Індія наприкінці ХХ ст. - на початку ХХІ ст.	2	-	6	8
9.	Пакистан у другій половині ХХ ст. – на початку ХХІ ст.	-	2	4	6

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Утворення держави Пакистан. Конституція 1956 р. 2. Військовий переворот 1958 р. Друга республіка. 3. Пакистан після виникнення Бангладеш. 4. Сучасний Пакистан. 				
10.	<p>Нові індустріальні країни Азії (НІК): загальне та особливе.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічний потенціал НІК та його місце в міжнародному розподілі праці. 2. Особливе в економічному розвитку НІК Східної та Південно – Східної Азії: (Тайвань, Сінгапур, Малайзія, Тайланд). 3. Проблеми розвитку НІК Східної та Південно-Східної Азії на початку ХХІ ст. 	-	2	4	6
11.	<p>Країни Південно-Східної Азії у другій половині ХХ ст. - на початку ХХІ ст. Індонезія.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Завоювання Індонезією незалежності наприкінці Другої світової війни. 2. Боротьба народів Індонезії проти англо-голандської інтервенції. 3. Причини встановлення „керованої демократії” Сукарно в Індонезії її суть. 4. Внутрішня політична криза 1965р. 5. Індонезія в період „нового порядку” (1965 - 1998 рр.). 6. Індонезія на початку ХХІ ст. 	2	-	6	8
12.	<p>Країни Південно-Західної Азії у другій половині ХХ ст. - на початку ХХІ ст. Афганістан.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Афганістан після Другої світової війни. 2. Державний переворот 1973 р. Режим М. Дауда. 3. Квітневий переворот 1978 р. в Афганістані. 	-	2	4	6

	<p>4. Етапи економічних і політичних перетворень в 1978-1992 рр.</p> <p>5. Афганістан на межі століть: сучасний етап політичної боротьби.</p>				
13.	<p>Іран у другій половині ХХ ст. – на початку ХХІ ст.</p> <p>1. Іран після Другої світової війни.</p> <p>2. Піднесення антиімперіалістичного руху в Ірані на поч. 50-х рр. ХХ ст. Масаддик.</p> <p>3. Реформи 60-х рр. ХХ ст.: зміст і характер.</p> <p>4. Ісламська революція 1978-1979 рр.</p> <p>5. Проблеми внутрішньої політики в 80-90-хх. рр. ХХ ст. - на початку ХХІ ст.</p>	-	2	4	6
14.	<p>Ірак у другій половині ХХ ст. – на початку ХХІ ст.</p> <p>1. Монархічний режим. Революція 1958 р.</p> <p>2. Прихід ПАСВ до влади. Соціально-економічні і політичні перетворення.</p> <p>3. Встановлення тоталітарного режиму С. Хусейна, його політика.</p> <p>4. Ліквідація режиму С. Хусейна. Американська окупація.</p>	-	2	4	6
15.	<p>Країни арабського Сходу у другій половині ХХ ст. - на початку ХХІ ст.</p> <p>1. Єгипет.</p> <p>2. Сирія.</p>	2	-	4	6
16.	<p>Проблеми розвитку країн незалежної Африки.</p> <p>1. Диференціація країн після завоювання незалежності.</p> <p>2. Країни Магрибу та Судану.</p> <p>3. Економічні та соціальні проблеми країн Тропічної Африки.</p> <p>4. Специфічні проблеми країн Тропічної Африки.</p>	2	-	6	8

17.	<p>Країни Латинської Америки у другій половині ХХ ст. – на початку ХХІ ст.: особливості суспільно-політичного та соціально-економічного розвитку.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні тенденції розвитку країн Латинської Америки після Другої світової війни. 2. Інтеграційні процеси в регіоні. 3. Бразилія у 1980-х – 90-х рр. ХХ ст. – на початку ХХІ ст. 4. Чилі у другій половині ХХ ст. – на початку ХХІ ст. 5. Куба на межі століть. 	4	-	4	6
	Всього	20	16	72	108

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Тема: Національно – визвольний рух і крах колоніалізму

Причини посилення колоніальної експансії в Африці з боку капіталістичних держав наприкінці ХІХ ст. – напочатку ХХ ст. Важливі напрями захватів та колонії капіталістичних держав. „Ефективна окупація”, „пряме” та „непряме” управління. Специфіка управління та розвитку Півдня Африки. Намагання капіталістичних країн пристосувати колоніальні території до своїх економічних потреб.

Причини ліквідації колоніальної системи. Етапи деколонізації та її особливості у різних регіонах світу. Зміни на політичній карті світу.

Шляхи розвитку незалежних держав. Культурно-цивілізаційні блоки.

Тема: Країни Далекого Сходу у другій половині ХХ ст. - на початку ХХІ ст. Японія

Положення Японії перед закінченням Другої Світової війни. Акт про капітуляцію. Американський окупаційний режим (1945-1951 рр.). Демократизація, демілітаризація, декартелізація. Основні заходи та результати реформ. Ліквідація окупаційного режиму.

Фактори прискореного економічного розвитку в 1950-1960-х рр. Японське „економічне диво” (1956-1970 рр.) Проблеми економіки та корупційні скандали на початку 1970-х рр. Економічний підйом 1972 р. Основні напрямки економічної перебудови в 1980-і рр. та визрівання внутріполітичної кризи. Економічні та внутрішньополітичні процеси наприкінці ХХ ст. – на початку ХХІ ст.

Тема: Китай

Особливості історичного розвитку країни. Відсутність політичної єдності. Два центри: Південь та Північ. Завершення громадянської війни. Проголошення КНР. 1949 – 1952 рр. Закладення основ „системи соціалізму”.

Передумови та особливості індустріалізації в роки „першої п`ятирічки” (1953-1957 рр.); внутріполітичний розвиток країни.

Причини „коректування курсу” на будівництво соціалізму; „великий стрибок”; причини провалу; „політика врегулювання”.

Цілі та основні події „культурної революції.” Передумови переходу до радикальних реформ: внутріполітичні процеси наприкінці 1970-х – напочатку 1980-х рр. (смерть Мао Цзедуна, прихід до влади реформаторів) та міжнародні фактори (встановлення дипломатичних відносин з Заходом).

Суть та результати курсу реформ „чотирьох модернізацій”. Періодизація реформ. Реформування аграрного сектора, промисловості, модернізація науки та техніки. Зовнішньоекономічна стратегія: лібералізація торгівлі, залучення іноземного капіталу, вільні економічні зони.

Сучасний державно-політичний устрій. Поправки до Конституції 2004 р. КПК та ідеї „потрійного представництва”. Ху Цзіньтао. Поглиблення реформ та відкритості. Еволюція китайської моделі розвитку. 10-а п’ятирічка. Стратегічні завдання 11-ї п’ятирічки.

Тема: Монголія

Особливості історичного розвитку країни на початку ХХ ст.

Проголошення незалежності. Закінчення „перехідного періоду” і початок будівництва в країні основ соціалізму. Х. Чойболсан. Ю. Цеденбал. Суть індустріалізації, кооперування сільського господарства, роль допомоги СРСР та інших соціалістичних країн в 1945 – 1980 – і рр. Перебудова 1988 р. Конституція 1992 р. Перші президентські вибори (1993 р.). Економічна криза. Парламентські та президентські вибори 1996 – 1997 рр., 1999 – 2000 рр. Н. Багабанді.

Коаліційний уряд 2004 р. Президентські вибори 2005 р. Н. Ехбаяр. Діяльність МНРП. „Нове століття – нові завдання”. Особливості економічного розвитку.

Тема: КНДР і Республіка Корея: порівняльно-історичний аналіз розвитку.

Причини та наслідки розколу Кореї. Утворення РК та КНДР.

Аграрні реформи і розвиток аграрного сектора, особливості процесів індустріалізації, роль зовнішньоекономічних факторів, внутрішня політика в 60-70-х рр. ХХ ст. , нові процеси в 80-90-х рр.

Аспекти соціально-економічного розвитку Півдня та Півночі. Характер та наслідки реформ у галузі сільського господарства, промисловості, державного регулювання, роль політичних структур у розвитку суспільства. Сучасний розвиток РК та КНДР.

Тема: Держави Південної Азії у другій половині ХХ ст. - на початку ХХІ ст. Індія

Причини падіння колоніального режиму в 1945 – 1947 рр. План Маунтбеттена. Ліквідація наслідків розколу країни.

„Епоха Неру”. Реформи: економічні, аграрні, соціально-культурні та адміністративно-територіальні. Внутрішньополітичний розвиток.

Кризові процеси в др. пол. 1960 – 1970-і рр. Парламентська боротьба в 1962 - 1972 рр. Соціально-економічна політика Індіри Ганді. Політична криза 1974 - 1975 рр. Джаната парті у 1977-1980-х рр. Зміна економічного курсу.

ІНК і Раджив Ганді. Релігійно-общинне протистояння. Сепаратистський національний рух. Еволюція багатопартійної політичної системи в 1980-1990-х рр. Причини переходу до політики економічних

реформ у 1990-х рр. Етапи, характер та результати реформ.

Економіка країни на поч. ХХІ ст. Президентські вибори 2002 р. А. Калам. Парламентські вибори 2004 р.

Тема: Пакистан у другій половині ХХ ст. - на початку ХХІ ст.

Утворення держави Пакистан. Конституція 1956 р. Політична криза 1957-1958 рр.

Військовий переворот 1958 р. Друга республіка. Політична криза 1969 - 1971 рр. Громадянська війна у Бенгалії і утворення Бангладеш.

Внутрішня політика З.А.Бхутто (1971-1977 рр.). „Ісламський соціалізм.” Режим Зія уль Хака (1977-1988 рр.). Курс на ісламізацію. Особливості політики етатизму. Успіхи і протиріччя розвитку в рамках моделі заміни імпорту (самозабезпечення) у 50-60-х рр. ХХст. Соціально-економічні реформи З.А. Бхутто.

Формування двопартійної системи. Б. Бхутто. Н. Шаріф. Роль ісламу та армії у політичному житті. Проблеми соціально-економічного розвитку країни у 50-90-х рр. Зростання впливу монополістичного та іноземного капіталу у 80-х рр. Переворот генерала П. Мушаррафа. Реформування економіки в 90-х рр і „пакистанське чудо.” Загострення соціальних проблем. Сучасний Пакистан.

Тема: Нові індустріальні країни Азії (НІК): загальне та особливе

Визначить спільні риси в економічній і соціально-культурній сфері НІК Азії, дайте загальну характеристику їхнього економічного потенціалу, визначте їхнє місце в міжнародному поділу праці, світовій торгівлі. Зверніть увагу на те, що в післявоєнний період на їхній розвиток впливали не тільки західні держави, але й геополітичне розташування в контактній зоні взаємовпливу індо-будиської, китайсько-конфуціанської, мусульманської цивілізацій та етнопсихологічні фактори.

На конкретних прикладах з урахуванням особливостей кожної країни розкрийте методи, за допомогою яких досягалася економічна стабільність НІК. Визначить фактори економічного буму. Проаналізуйте вплив азійської кризи 1998 р. Зверніть увагу на те, що фінансова криза 1997-1998 рр. не знищила головних завоювань, а стимулювала реформування і модернізацію фінансової системи НІК.

Проаналізуйте вплив світової технологічної кризи 2001 – 2002 рр. на розвиток НІК.

Тема: Країни Південно-Східної Азії у другій половині ХХ ст. - на початку ХХІ ст. Індонезія

Теорія „мархаернізму” Сукарно. Принципи „панча шила.” Проголошення незалежності. Англо-голландська інтервенція. Етапи боротьби

проти англо-голландської інтервенції.

Причини встановлення „керованої демократії” Сукарно. Суть та протиріччя політики. Військовий переворот у 1965 р. Сухарто. Розвиток країни в період „нового порядку” (1965-1998 рр.).

Падіння диктатури Сухарто. Парламентські вибори 1999 р. „Ера реформування”. Внутрішньополітична боротьба 1998 – 2004 рр. Перші демократичні парламентські та президентські вибори 2004 р. „Уряд єдиної Індонезії”. С.Б. Юдхойона. Програма перших 100 днів правління. Етнічні та релігійно-общинні конфлікти. Сепаратистські рухи. Роль ісламу в житті суспільства.

Тема: Країни Південно-Західної Азії у другій половині ХХ ст. - на початку ХХІ ст. Афганістан.

Афганістан після Другої світової війни. Економічна політика в 1945 – 1973 рр. Модернізація політичного життя в умовах поліетнічної країни. Повалення монархії Мухаммеда Захір-шаха.

Внутрішня політика М. Дауда. Формування опозиції: ісламські фундаменталісти, Народно-демократична партія Афганістану (НДПА). Економічна та політична криза 1977 - 1978 рр.

Переворот 27 квітня 1978 р. Боротьба „хальк” і „парчам”. Роль Н.М. Таракі та Х. Аміна. Револьюційні перетворення. Введення радянських військ (27 грудня 1979 рр.).

Політика Б. Кармаля у 1979 - 1986 рр. Хід громадянської війни. Підтримка Пакистаном і США внутрішньої опозиції.

Політичний курс Наджибулли у 1986 – 1992 рр.: економічна стабілізація та національне примирення. Женевські угоди 1988 р. Виведення радянських військ. Еволюція режиму. Перемога опозиції.

Сучасний етап політичної боротьби (1994-2005 рр.). Роль етнічно-національного та релігійного факторів у політичному протистоянні. Відновлення громадянської війни. Режим моджахедів. Рух талібів. Проблеми врегулювання і припинення протистояння внутрішніх і зовнішніх сил на сучасному етапі. Введення американських військ.

Тема: Іран у другій половині ХХ ст. - на початку ХХІ ст.

Наслідки Другої світової війни для Ірану. Зовнішні та внутрішні фактори руху за автономію Іранського Азербайджану та Курдистану у 1945 - 1946 рр.

Антиімперіалістичний рух 1950 - 1953 рр. М. Мосаддик і боротьба за націоналізацію нафти. Англо-американський тиск. Переворот 1953 р. Угода з міжнародним нафтовим консорціумом (МНК) 1954 р.

Причини та цілі реформ 60-х рр. Роль М. Реза-шаха Пехлеві. Основні напрямки та зміст реформ у сфері економіки, культури, суспільно-політичного життя. Суперечливість наслідків реформ.

Соціально-економічна криза 1978 - 1979 рр.

Революція 1978 - 1979 рр.: причини, цілі, етапи. Встановлення влади шиїтського духовенства. Аятола Хомейні. Зміна влади в Ірані в 1978 - 1979 рр. Причини краху проамериканського шахського уряду. Чому саме духовенство стало лідером руху протесту?

Іран під владою духовенства. Ісламська економіка у 80-х рр. ХХ ст: роль державного, кооперативного та приватного секторів. Ісламізація суспільно-політичного та культурного життя.

Реформування ісламської системи. Х. Рафсанжані, М. Хатамі. Лібералізація економіки у 1989 - 2000 –і рр. Головні проблеми розвитку сучасного Ірану.

Тема: Ірак у другій половині ХХ ст. - на початку ХХІ ст.

Піднесення демократичного руху в перші післявоєнні роки, виникнення політичних партій та політичне життя країни. 1950-1958 рр. – нове піднесення національно- визвольної боротьби; виникнення ПАСВ та інших політичних партій та рухів. 1954 р. – встановлення режиму відкритої військової диктатури. Зростання авторитету ПАСВ. 1957 р. – створення Фронту національної єдності (ФНЄ), його програма. 13 – 14 липня 1958 р.- військовий виступ проти монархічного режиму.

Формування республіканського уряду, тимчасову конституцію та державний устрій країни. Період правління Касема (липень 1958 р. – лютий 1963 р.), перший період правління ПАСВ (баасистів) (лютий – листопад 1963 р.), внутріполітичну боротьбу (1963 – 1965 рр.), президенство аль – Бакра (1968 – 1979 рр.) .

Політичний портрет С. Хусейна. Встановлення тоталітарного режиму, суть внутрішньої політики. Головні проблеми розвитку сучасного Іраку. Боротьба за нову Конституцію країни.

Тема: Країни арабського Сходу у другій половині ХХ ст. - на початку ХХІ ст.

Сучасний поділ арабських країн на групи: африканську, східносередземноморську, аравійську.

Єгипет після Другої світової війни. Реформи 1950-х рр. та їх наслідки. Організація „Вільні офіцери” (Г.А. Насер). Переворот в Каїрі у 1952 р. Політика „єгиптизації”. Модель „арабського соціалізму” (1960 - 1970-ті рр.). Зміна курсу: уряд А. Садата (1970-1981 рр.). Політика інфітах. Конституція 1971 р. Багатопартійність. Політика Х. Мубарака у 1980 - 1990-ті рр. Роль ісламу в суспільстві.

Здобуття незалежності у 1946 р. Офіцерські угруповання при владі (1949 – 1954 рр.) Конституція 1950 р. та проголошення республіки. Військовий переворот 1963 р. Діяльність ПАСВ. Конституція 1964 р. Режим Х. Асада. Політичний та економічний розвиток при Б. Асаді. Країни

арабського Сходу на межі століть: соціально-економічні та політичні реформи.

Тема: Проблеми розвитку країн незалежної Африки

Диференціація країн після завоювання незалежності. Африканський варіант соціалістичної орієнтації (Єгипет, Алжир, Народна республіка Конго, Сомалі, Танзанія, Гвінея). Програми ООН щодо Африки. Трайбалізм та сепаратизм у сучасній Африці.

Лівія, Алжир, Марокко, Туніс на шляху до незалежного розвитку.

Економічні та соціальні проблеми Тропічної Африки: проблема з підготовкою робітників, демографічний бум, міграція в міста, продовольча проблема, великі борги, внутрішні конфлікти, проблема біженців, бідність, упадок системи освіти, низький рівень медицини, економічні прорахунки та інші.

Специфічні проблеми країн Тропічної Африки: етнічна різноманітність, мовна проблема, міжплеменні свари, однопартійна система, авторитарний стиль правління, велика роль армії, тиранія, проблема расизму та СНІДу.

Тема: Країни Латинської Америки у другій половині ХХ ст. – на поч. ХХІ ст.

Бразилія. Правління генерала Ж. Б. Фігерейду. Активна „ліберелізація” військового режиму. Економічний розвиток – заходи жорсткої економії. Демократичні вибори президента. Ж. Сарней (1985 – 1989 рр.). Бразилія в др. пол. 1980-х – 1990-х рр. Соціально – економічний та політичний розвиток. Конституція 1988 року. Уряди Ф. Коллора (1989 – 1992 рр.), І. Франко (1992 – 1995 рр.) та Ф. Кордозо (1995- 2002 рр.).

Чилі. Правоавторитарний режим А. Піночета. Конституція 1980 р. Президентські вибори 1989 р. П. Ейлвін – етап будівництва основ демократичного ладу (1990 – 1993 рр.). Чилі у 1990 – 2000-х рр. Президентство Е. Ферей (1993 - 1999 рр.), Р. Лагоса. Проблема А. Піночета.

Куба у 1970-1990-і рр. Феделістський режим, становлення та особливості розвитку. Соціально-економічна характеристика. „Соціалізм або смерть!” Вплив СРСР на розвиток країни. Соціально-економічний та політичний розвиток країн Латинської Америки на межі століть.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Загальні роботи, підручники

1. Авторитаризм и демократия в развивающихся странах / Под ред.. В.Г. Хорос. - М., 1996.
2. Васильев Л.С. История Востока. - М., 1991. - Т.2.
3. Восток в новое время. - М., 1991.
4. Головченко В., Кравчук О. Країнознавство: Азія. Африка, Латинська Америка, Австралія і Океанія: Навч. посіб. - К., 2006.
5. Джонсон П. Современность. Мир с двадцатых по девяностые годы. - М., 1995. - Т.1 - 2.
6. Іваницька О. П. Новітня історія країн Європи та Америки (1945 – 2002). Навч.посіб. - Винниця., – 2003.
7. Ігнат'єв П.М. Країнознавство. Країни Азії: Навч. посіб. - Чернівці., 2004.
8. История государства и права стран Азии и Африки. Очерки. - М., 1964.
9. Мусульманские страны у границ СНГ (Афганистан, Пакистан, Иран и Турция – современное состояние, история и перспективы). – М., 2002.
10. Козицький А. Новітня історія країн Азії та Африки. Посібник для студентів історичних і гуманітарних факультетів університетів. - Львів, 2004.
11. Крижанівський О.П. Історія Стародавнього Сходу: Підручник. - К., 2002.
12. Мусульманские страны у границ СНГ (Афганистан, Пакистан, Иран и Турция – современное состояние, история и перспективы). – М., 2002.
13. Мо Гренвилл Дж. История XX века. - М., 1999.
14. Новейшая история арабских стран Азии (1917 – 1985). – М., 1988.
15. Новейшая история арабских стран Африки (1917 – 1987). – М., 1987.
16. Новейшая история стран Азии и Африки, XX век: учеб. для студ. высш. заведений: В 3-х ч. / Под. ред. А.М. Родригеса. – М., 1988.
17. Оніщенко В.І., Тандура В.М. Історія країн Азії та Африки нового та новітнього часу в таблицях: для студентів історичного факультету. – Чернігів., 2006.
18. Политические отношения на Востоке: общее и особенное. - М., 1990.
19. Розалиев Ю.Н. Новая и новейшая история стран Азии и Африки. - М., 1987
20. Сергійчук І.М. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 – кінець ХХ ст.). – Суми, 2002.
21. Трошин Ю.А. История стран Азии и Африки в новейшее время: Курс лекций. – Мурманск., 1999.
22. Юрьев М.Ф. История стран Азии и Северной Африки после Второй мировой войны (1945-1990): Учеб. Пособ. - М., 1994.

Література по окремим країнам та регіонам

Національно – визвольний рух і крах колоніалізму

1. Гусаров В.И. 40 лет Года Африки // Восток. – 1999. - № 6.
2. Колониальные империи и неоколониализм в свете кризиса современного миропорядка: возможность переоценки? // Азия и Африка сегодня. - (далее – ААС). – 2004. - № 7.
3. Никитин М.Д. Колониализм в Тропической Африке (некоторые аспекты изучения) // Восток. – 1998. - № 1.
4. Широков Г.К. Колониальная система // Восток. – 1995. - № 6.

Країни Далекого Сходу у др. пол. ХХ - на поч. ХХІ ст.

Японія, Китай, Монголія

1. Базаров Б.В., Ням – Осор Н. К истории государственной символики и церемониала монголов // Восток. – 2004. - № 1.
2. Боровик В. Японія після свого „дива” // Політика і час. – (далі- ПіЧ). – 2004. – № 4.
3. Воротін В. Форми та методи державного управління в умовах глобалізації: досвід країн АТР// Нова політика. - 2001. - № 1.
4. Гольман М.И. Монголия на путях перемен // Восток. – 1996. - № 6.
5. Гольман М. По пути демократических реформ // ААС. – 1996. - № 7.
6. Гончарук А. Основа - стабільність, мета - розвиток, засіб - реформи. Китай на порозі нового тисячоліття // ПіЧ. - 2000. - № 1,2.
7. Грайворонский В.В. Первые шаги к новой модели развития // Восток. – 1996. - № 6.
8. Грайворонский В. Исторический выбор // ААС. – 1996. - № 7.
9. Делюсин С. Коррупция и борьба с ней // ААС. – 1996. - № 4,5.
10. Делюсин Л. Личная жизнь Мао Цзэдуна глазами его врача // ААС. - 1996. - № 3.
11. Железняков А.С. Монголия социалистическая и постсоциалистическая // Восток. – 1996. - № 6.
12. Карпов М.В. Проблема демократизации в КНР и опыт реформирования авторитарных режимов // Восток. - 1997. - № 6.
13. Карпов М. Был ли Дэн Сяопин умнее Михаила Горбачева? // ААС. – 1999. - № 10.
14. Михайленко О. Про деякі аспекти внутрішньополітичної ситуації у Японії // Нова політика. - 1997.- № 4
15. Надиров Ш. Драматический финал карьеры Цеденбала // ААС. – 1995. – № 11; 1996. - № 5.
16. Нгуен Куок Винь. Під одним дахом. До характеристики „азіатської

- моделі” соціально-економічного розвитку суспільства // ПіЧ. - 1999. - № 4.
17. Пивоварова М.А., Хохлов Н.А. Общество и государство в Китае // Восток. – 1998. - № 4.
 18. Портяков В.Я., Шевель И.Б., Жигулева В.В. Создание и реформа системы валютного регулирования в КНР // Восток. – 1999. - № 5.
 19. Решетов И. Есть у эволюции начало... // ААС. – 2005. - № 1.
 20. Рыщин С.К. О некоторых особенностях современного развития Монголии // Восток. – 1996. - № 6.
 21. Савенков Ю. Председатель Цзян Цзэминь // ААС. – 1999. - № 10.
 22. Хлынов В. „Секреты” управления персоналом // ААС. – 1996. - № 3.
 23. Хлынов В., Тебин Н. Государство и экономика // ААС. – 1997. - № 10.
 24. Яскина Г.С. Некапиталистический путь развития: опыт Монголии // Восток. – 1996. - № 6.

Держави Південної та Південно – Східної Азії

у др. пол. XX ст. - на поч. XXI ст.

Індія, Індонезія

1. Ванина Е. Свобода утраченная и обретенная // ААС. – 1997. - № 7.
2. Горохов С. Бремя межконфессиональных проблем // ААС. – 1998. - № 10.
3. Другов А.Ю. Доктрина национальной целостности Индонезии – испытание прогрессом // Восток. – 1999. - № 1.
4. Другов А.Ю. Общество и власть в современной Индонезии // Восток. – 2004. - № 1.
5. Другов А. Конец Эпохи Мегавати Сукарнопутри // ААС. - 2005. - № 1.
6. Ерекешева Л. Раздел Британской Индии: новый взгляд на драматические события полувековой давности // ААС. – 1998. - № 2.
7. Касаткин Д. Власти пытаются справиться с волной насилия // ААС. - 1999. - № 1.
8. Кашин В. Независимость пришла в полночь // ААС. - 1997. - № 7.
9. Кашин В. Пандит Джавахарлал Неру // ААС. - 2005. - № 6.
10. Клюев Б. Этноконфессиональные интересы: хрупкое равновесие // ААС. – 1997. - № 7.
11. Клюев Б. Новое испытание демократии // ААС. - 1998. - № 3.
12. Куценков А. Уроки экономических реформ // ААС. – 1999. - № 5.
13. Народ и власть в поисках лучшей жизни // ААС. – 1996. - № 1.
14. Небогатова О.А. Экономические реформы 1990 – х годов и проблема бедности в Индии // Восток. – 2004. - № 5.
15. Пахомова Л. Индонезия: на пути преодоления трудностей // ААС. – 2005. - № 6.
16. Погадаев В. „Дракон” не выдержал потрясений // ААС. – 1998. - № 9.
17. Погадаев В. От эры „нового порядка” к эре реформ // ААС. – 1999. - №

- 5.
18. Плешова М. Федерализм испытанный временем // ААС. – 1997. - № 7.
19. Республике Индия – 50 лет // ААС. – 1999. - № 12.
20. Сигаев В. Сукарно // Международная жизнь. – (далее – МЖ). – 2005. - № 9.
21. Сильное государство, слабое общество // ААС. – 1996. - № 12.
22. Скосырев В. Президент Индии и секреты индологии // ААС. – 2005. - № 8.
23. Черепнева Е.А., Шабалина Г.С. Индонезия: проблема национального единства и территориальной целостности // Восток. – 1999. - № 5.
24. Черешнева Л.А. Раздел индийской колониальной армии в 1947 г. // Восток. – 2004. - № 6.
25. Юрлов Е. Махатма Ганди – борец за социальную справедливость // ААС. – 1999. - № 12.
26. Юрлов Ф. Становление демократической системы // ААС. – 1997. - № 7.
27. Юрлов Ф. Зигзаги коалиционной политики // ААС. – 1998. - № 8.
28. Юрлов Ф. Уроки реформ // ААС. - 1998. - № 11,12.
29. Юрлов Ф. Индийская демократия в действии // ААС. – 2004. - № 10,12.
30. Юрлов Ф. Индийский национальный конгресс – во власти и в оппозиции // ААС. – 2004. - № 1,2.

Країни арабського Сходу у др. пол. ХХ ст. - на поч. ХХІ ст.

1. Беляков В. Мухаммед Хосни Мубарак // ААС. – 2005. - № 5.
2. Беляков В. Новая попытка создания фундаменталистской партии // ААС. – 1996. - № 9.
3. Беляков В. Перемены в условиях стабильности // ААС. – 1996. - № 6.
4. Гусаров В. Арабская интеграция: робкая надежда или твердый выбор // ААС. – 1997. - № 11.
5. Касаткин Д. Арабский мир становится ближе // ААС. – 2004. - № 8.
6. Климентов В.П. Социально – политическая роль армии в Египте в середине ХХ в. // Восток. – 2004. - № 6.
7. Медведко Л. Счастливая звезда Хафеза Асада // ААС. – 1996. - № 4.
8. Мельянцева В.А. Экономическое развитие арабо – исламского мира (конец ХХ – начало ХХІ в.): факторы и проблемы // Восток. – 2004. - № 3.
9. Мохамед Ж. Політична система Марокко: конституційні аспекти // Нова політика. - 2001. - № 4.
10. Мохамед Жарраф. специфіка й особливості політичних систем країн, що розвиваються // Людина і політика. - 2002. - № 2.
11. Мохамед Жарраф. Етапи модернізації політичної системи Марокко // Людина і політика. - 2002 - № 4.
12. Филоник А. Курс остается прежним // ААС. – 1996. - № 4.

Проблеми розвитку країн незалежної Африки

1. Бисвас Апараджита. Африка: стремление к восстановлению в XXI веке // ААС. – 2004. - № 1.
2. Васильев А.М. Гражданское общество в Африке: реалии и мифы // Восток. – 1995.- № 2.
3. Васильев А. Африка в меняющемся мире // ААС. – 1998. - № 9.
4. Виганд В.К. Африка – два мифа и одна реальность // Восток. – 1995. - № 5.
5. Винокуров Ю.Н. Африканские страны на пути к демократии: достижения и проблемы // Восток. – 1998. - № 6.
6. Высоцкая Н. Что выиграла Африка от распада СССР // ААС. - 1997. - № 6.
7. Высоцкая Н. Grimасы либерализации // ААС. – 1998. - № 8.
8. Влахова А.С. Западная Африка: анатомия государственных переворотов // Восток. – 1995. - № 5.
9. Гусаров В.И. Проблемы общественной консолидации в Африке: противоречия и перспективы // Восток. – 1999. - № 4.
10. Гусаров В. Советское наследие в африканском измерении // ААС. - 1996. - № 9.
11. Ильин Ю.М. Африка в меняющемся мире // Восток. – 1998. - № 2.
12. Кондратьев А. Демократия буксует? // ААС. – 1996. - № 8.
13. Кораблев Ю. Африка. Борьба за выживание в условиях глобализации // Международная жизнь. – 2004. - № 10.
14. Пичугин Ю. Коррупция подрывает реформы // ААС. – 1998. - № 2.
15. Потемкин Ю.В. Социальный кризис в Африке: безысходность или переходность? // Восток. – 1999. - № 4.
16. Роцин Г.Е. Иностраные инвестиции в Африке: проблемы стимулирования и регламентации // Восток. – 1995. - № 1.
17. Сумбатьян Ю. Роль армии в политической структуре Африки // ААС. - 1998. - № 11.
18. Шубин Г.В. Проблемы развития демократической Южной Африки // Восток. – 2004. - № 1.
19. Экономические реформы в Африке. Круглый стол // Восток. – 1997. - № 6.
20. Янчишина Л.М. Африка: общества, культуры, языки // Восток. – 1997. - № 6.

Країни Латинської Америки у др. пол. XX ст. - на поч. XXI ст.

1. Бредихін А. Досвід мексиканського реформування // Нова політика. – 2001. – № 2.
2. Гусаков В. Традиційні та сучасні етнополітичні фактори в еволюції Центральноафриканської кризи // Людина і політика. -

2000. - № 5.
3. Дабагян Э.С. Рикардо Логос: портрет на фоне Чили // Латинская Америка. – (далее – ЛА). - 2000. - № 5.
 4. Забелина Т.Ю., Сосновский А.А. Бразилия до и после „чуда.” – М., 1986.
 5. Золотарева И.П. Конституционные реформы в Бразилии в 80 – 90 – е годы // ЛА. – 1997. - № 8 – 9.
 6. Интеграция в Западном полушарии на пороге XXI века. – М., 1999.
 7. Камінський Є. Чилійська модель політичного авторитаризму: уроки для України // Розбудова держави. - 1999. - № 1-6.
 8. Кириченко В.П. С. Альенде і А. Піночет: моделі розвитку Чилі // Український історичний журнал. – 1992. - № 3.
 9. Кириченко В. Парламент — він і за Атлантикою парламент. Досвід облаштування і діяльності вищої гілки влади в країнах Латинської Америки і Карибського басейну // Віче. - 2002. - № 10.
 10. Кириченко В. Венесуела: протистояння зростає // ПіЧ. - 2003. - № 3.
 11. Кириченко В. Колумбія: півстоліття герильї // ПіЧ. - 2004. - № 4.
 12. Косичев Л. Смерть Сальвадора Альенде: как это было? // Латинская Америка. – 1993. - № 7.
 13. Красильчук В. Ступінь відкритості і темпи зростання. Що треба знати, щоб закріпитись на бразильському ринку // ПіЧ. - 1998. - № 7.
 14. Латинская Америка 80 – х гг.: партийно – политическая структура стран региона. – М., 1989.
 15. Латинская Америка в цифрах. – М., 1989.
 16. Латинская Америка: события и люди (аналитический обзор). – М., 1993.
 17. Лебедева З. Тропическая Африка. Плюсы и минусы модернизации // ААС. - 1999. - № 9.
 18. Марио Шнайдер. Чили: переход от демократии и авторитарное наследие // Мировая экономика и международные отношения. – (далее - МЭ и МО). – 1993. - № 9.
 19. Романова З. Бразилия: опыт перестройки // МЭ и МО. – 1996.- № 11.
 20. Рукомеда Р., Севекіна О. Аргентина потрапляє в шторм. Повчальна історія економічного краху // ПіЧ. - 2002. - № 3.
 21. Рукомеда Р., Севекіна О. Бразилія: під фінансовим пресингом // ПіЧ. - 2003. - № 1.
 22. Сторганов А.И. Новейшая история стран Латинской Америки. – М., 1995.
 23. Чили от диктатуры к демократии. – М., 1991.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Японія: від американської окупації до „постіндустріального суспільства”

(2 год.)

Фактори прискореного економічного розвитку Японії в 1950-1960 рр.
Науково-технічний прогрес і сучасна економіка Японії в 1970-1990-і рр.
„Японська економічна модель.”
Еволюція партійно-політичної системи в 1970 – 1980-х рр. ХХ ст.
Сучасна Японія: особливості політичного та соціально-економічного розвитку.

Реферат:

„Сучасний державно-політичний устрій Японії”

Методичні рекомендації:

Розкрийте, проаналізуйте:

Причини прискореного економічного розвитку (економічні, політичні, соціально-психологічні). Довгострокові та тимчасово діючі фактори.

Механізм регулювання і стимулювання процесів, пов’язаних з розвитком науково-технічної революції (НТР). Найголовніші, пріоритетні напрямки наукових досліджень, роль державних інститутів і приватного капіталу в цій сфері. На конкретних прикладах охарактеризуйте окремі галузі економіки: промисловість, сільське господарство, торгівлю, сферу послуг.

Зміст поняття „японське економічне диво”, його основні етапи та риси.

Характер економічної політики. Співвідношення різних секторів економіки. Особливості системи управління політики в сфері найму робочої сили і її використання. Національні особливості. Етапи структурної перебудови японської економіки в середині 50-х – 90-і рр. ХХ ст. Фінансова криза 1997-1998 рр.

Основні риси правління в 1970-1980-х рр. ЛДП. Причини її тривалого монопольного перебування при владі та причини втрати цієї монополії. Процес створення нових політичних структур.

Сучасний державно-політичний устрій. Парламентські вибори 2003 р. Затяжна економічна депресія. Д. Коїдзумі. Розпуск нижньої палати парламенту (серпень 2005 р.).

Література до реферату:

„Сучасний державно-політичний устрій Японії”

1. Дубович І. Країнознавчий словник – довідник. – Львів., 2003.
2. Все страны мира. Энциклопедический справочник. – М., 2005.
3. Лісничий В.В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн. – К., 2004.
4. Шаповал В. Державний лад країн світу. Довідник. – К., 1999.
5. Шаповал В. Конституційне право зарубіжних країн. – К., 1997.

Література:

Основна:

1. Головченко В., Кравчук О. Країнознавство: Азія. Африка, Латинська Америка, Австралія і Океанія: Навч. посіб. - К., 2006. – С.41 - 62.
2. Исторический опыт Японии: в чем специфика? // Азия и Африка сегодня. - (далее – ААС). -1990. - №10.
3. История Японии 1945-1975. – М., 1978.
4. Козицький А. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 – 1999): Курс лекцій. – Львів., 2000.
5. Молодякова З.В. Опыт столетней модернизации Японии // Восток.- 1993. - № 2.
6. Новейшая история стран Азии и Африки: XX век: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений: В 3-х ч. / Под ред. А.М. Родригеса. – М., 2001. - Ч. 2.
7. Сапожников Б.Г. Япония между 1945 и 1980 гг., итоги и уроки // Народы Азии и Африки. – (далее – НАА). - 1980. - № 5.
8. Сергійчук І. Новітня історія країн Азії та Африки (1918- кінець XX ст.). – Суми., 2002.
9. Япония: Карманная энциклопедия. – М., 1999.

Додаткова:

Економіка:

1. Боровик В. Японія після свого „дива” // Політика і час. – (далі – ПіЧ). – 2004. - № 4.
2. Брагина Н.М. Современное сельское хозяйство Японии: сфера производства или образ жизни? // НАА. – 1988. - № 4.
3. Бубенников А. Япония на пороге XXI века: технологический, информационный вызов // Проблемы Дальнего Востока. – (далее – ПДВ). – 1999. - № 6.
4. Динкевич А.И. Творец японского „экономического чуда” (памяти Сабура Окута) // Восток. – 1994. - № 4 .
5. Дынкин А. Япония: НТП и организация экономики // Мировая

- экономика и международные отношения. – (далее – МЭ и МО). – 1987. - № 10.
6. Зайцев В. Научно-техническая политика Японии: Изменение приоритетов // Вопросы экономики. – (далее – ВЭ). - 1997. - № 9.
 7. Иванов О. Государственное регулирование внешнеэкономических связей Японии // ПДВ. - 1998. - № 5.
 8. Иванов О. Контроль за экспортом и импортом в Японии // ПДВ. - 1999. - № 3.
 9. Кредисов А. К вопросу о современной внешнеэкономической стратегии Японии // Экономика Украины. – 1997. - № 1.
 10. Леонтьева Е. Япония: трудный год // МЭ и МО – 1999. - № 8.
 11. Леонтьева Е. Закат „экономического чуда” // ААС. – 2002. - № 3.
 12. Маляров И. Японский прорыв // Свободная мысль. – 1991. - № 5.
 13. Маркарьян С.Б. Аграрный сектор японской экономики. Основные проблемы 80 годов. - М., 1990.
 14. Маркарьян С.Б. Японское сельское хозяйство НТП // Сб. Япония: экономика, политика, история. – М., 1989.
 15. Мещеряков А.Н. Развесистая сакура, или Япония в свете застоя // Восток. - 1991. - № 1.
 16. Молодякова Э.В., Маркарьянц С.Б. Опыт столетней модернизации Японии // Восток. – 1993. - № 2.
 17. Рамзес В. Японская экономика в ожидании перемен // МЭ и МО. – 1998. - № 5.
 18. Тихоцкая Й. Япония. Образование. Образец для подражания или система, требующая реформ // ААС. – 1999. - № 8.
 19. Тихоцкая И. Жизненный цикл меняется // ААС. – 2002. - № 4.
 20. Хлынов В. Новый комплексный план общенационального развития Японии на начало XXI века // ПДВ. – 1999. - № 5.
 21. Хлынов В. Экономика „Секреты управления персоналом” // ААС. – 1996. - № 3,4.
 22. Цельщев М. Экономика Японии: итоги 80 – х гг. // МЭ и МО. – 1990. - № 9 – 10.
 23. Юрков С. Японская экономика 90 – х годов: уроки антикризисных мер // МЭ и МО. – 2000. - № 4.
 24. Япония: Смена модели экономического роста. – М., 1990.

Політика:

1. Еремін В.Н. Политическая система современного японского общества. – М., 1992.
2. Николаева О. Японская оппозиция сегодня: перегруппировка политических сил продолжается // МЭ и МО. – 1999. - № 2.
3. Николаева О. Японская политика сегодня: и снова коалиция // МЭ и МО. – 1999. - № 9.
4. Николаева О. Проблемы политической реформы в Японии // МЭ и МО.

- 1993. - № 7.
5. Сенаторов А., Цветова И. Пять лет политической перегруппировки сил Японии: многопартийность и двухпартийная система // ПДВ. – 1998. - № 5.
 6. Сенаторов А. Япония: Коалиционный выбор либерал – демократов // ПДВ. – 2000. - № 1.
 7. Целищев И. Япония как политический партнер // МЭ и МО. – 1994. - № 5,6.

Интернет сайти:

Энциклопедия – РОЛ // [http:// www. krugosvet. ru](http://www.krugosvet.ru).

Тема 2. Китай на шляху реформ (кінець 1970-х – 1990-і рр. ХХ ст.)

Сучасний Китай

(2 год.)

1. Причини переходу до політики реформ.
2. Соціально-економічні перетворення.
3. Підсумки реформ.
4. Особливості сучасного розвитку.

Реферат:

„Політичний портрет Ден Сяопіна”

Методичні рекомендації:

Розкрийте, проаналізуйте:

Передумови переходу до радикальних реформ: внутріполітичні процеси наприкінці 1970-х – напочатку 1980-х рр. (смерть Мао Цзедуна, прихід до влади реформаторів) та міжнародні фактори (встановлення дипломатичних відносин з Заходом).

Суть та результати курсу реформ „чотирьох модернізацій”. Періодизація реформ. Реформування аграрного сектора, промисловості, модернізація науки та техніки. Зовнішньоекономічна стратегія: лібералізація торгівлі, залучення іноземного капіталу, вільні економічні зони.

Сучасний державно-політичний устрій. Поправки до Конституції 2004 р. КПК та ідеї „потрійного представництва”. Ху Цзіньтао. Поглиблення реформ та відкритості. Еволюція китайської моделі розвитку. 10-а п’ятирічка. Стратегічні завдання 11-ї п’ятирічки.

Література до реферату:

„Політичний портрет Ден Сяопіна.”

1. Барач Д. Дэн Сяопин. - М., 1989.
2. Делюсин Л. Дэн Сяопин - революционер, маоист, реформатор // Азия и Африка сегодня. – (далее – ААС). - 1994 -№ 8,9.
3. Делюсин Л. Величие и трагедия Дэн Сяопина // ААС. – 2002. - № 4.
4. Охотников С. Дэн Сяопин // Новое время. – (далее –НВ). - 1997 - № 8.
5. Портников Китай в эпоху Д. Сяопина // Восток. – 1999. - № 4.
6. Прощание с патриархом // За рубежом. - 1997. - № 8.
7. Титаренко М.Л. Дело и эра Дэн Сяопина // ПДВ - 1997. - № 2.

Література:

Основна:

1. Головченко В., Кравчук О. Країнознавство: Азія. Африка, Латинська Америка, Австралія і Океанія: Навч. посіб. - К., 2006. – С.16 - 41.
2. Козицький А. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 – 1999): Курс лекцій. – Львів., 2000.
3. Новейшая история стран Азии и Африки: XX век: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений: В 3-х ч. / Под ред. А.М. Родригеса. – М., 2001. – Ч.2.
4. Сергійчук І. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 – кінець ХХ ст.). – Суми., 2002.

Додаткова:

1. Архипов В. Китай. Плоды политики открытых дверей // ААС. - 1999. - № 4.
2. Барский К.М. Компромисс в политической культуре КНР: противоборство и сотрудничество группировок в руководстве // Восток. - 1996. - № 3.
3. Бони Л. Итоги, проблемы, перспективы перехода к рынку китайской деревни // Проблемы Дальнего Востока. – (далее – ПДВ). -1998.- № 1.
4. Борох О.Н. Критическое осмысление итогов реформ в современном Китае // Восток. - 1999. - № 6.
5. Белов Е. 20 лет экономических реформ // ААС. - 1998. - № 12.
6. Геленович Ю.М. США и Китай: за фасадом сотрудничества // США и Канада: политика и экономика. – (далее – США). - 1998. - № 9.
7. Гельбрас В.Г. КНР: Противоречивые итоги // Мировая экономика и международные отношения. – (далее - МЭ и МО). - 1999. - № 8.
8. Гельбрас В.Г. Куда идет Китай ? // МЭ и МО. - 1998. - № 4.
9. Гельбрас В.Г. Реформы в КНР: проблемы оценки итогов // МЭ и МО. - 1995. - № 7.

10. Гельбрас В.Г. КНР после смерти Дэн Сяопина: проблемы экономического развития // Восток. – 1995. - № 6.
11. Гельбрас В.Г. Экономическая реформа в КНР. - М., 1990.
12. Гончарук А. Китай. Основа-стабільність // Політика і час. – (далі –ПіЧ). – 2000. - № 1,2.
13. Делюсин Л.П. Китай. Модернизация и демократия // ААС. - 1997. - № 5.
14. Делюсин Л.П. Реформы в Китае: проблемы и противоречия // МЭ и МО. - 1997.- № 9.
15. Карпов М.В. „Социализм с китайским лицом” или капитализм по-китайски? (О типологии общественно-экономической системы) // Восток. - 1996. - № 3.
16. Карпов М.В. „Игра в четыре руки ”– китайський вариант (политическая борьба в китайском руководстве и движение протеста в Пекине в апреле – июне 1989 г.) // Восток. – 1995. - № 5.
17. Карпов М.В. Концептуальные подходы американских синологов к социально-политической ситуации в Китае // ПДВ. - 1996. - № 2.
18. Китай – новая система в мировом хозяйстве // Восток. – 1999. - № 1.
19. Кирьянов О. „Социалистический рынок” в действии // ААС. – 2004. - № 5.
20. КНР: мирохозяйственная стратегия, политика и практика // Восток. – 1999. - № 4.
21. Кондрашева Л. Точку ставить рано: начался „третий акт” китайской реформы // ААС. – 2004. - № 10.
22. Коргунов И.Н., Ремыга В.Н. Экономическая реформа в КНР: первое десятилетие. - М., 1989.
23. Круглов А. В XXI век с успехами, надеждами и опасениями // ПДВ. - 2000 - № 1
24. Круглов А. Развитие сельских предприятий - стратегический выбор Китая // ПДВ. – 1998. - № 2.
25. Кузнецова В. Китай: 20 - ление реформ // МЭ и МО. - 1998. - № 10.
26. Ланьков А.Н. Кризис 1956 года в КНР // Восток. – 1995. - № 4.
27. Мозиас П. Привлечение иностранного капитала в акционерной форме // ПДВ. - 1997. - № 1,2.
28. Наумов И. Понятие „сяокан” и проблема подъема благосостояния // ПДВ. - 1997. - № 6.
29. Наумов И. Экономический рост и реформа в КНР // ПДВ. - 1996. - № 6.
30. Оверхолт Уильям. Может ли распаться Китай // За рубежом. - 1996. - № 30.
31. Портяков В. Концепция экономической реформы в КНР: формирование и эволюция // ПДВ. - 1996. - № 6.; 1997. - № 1.
32. Портяков В. Проблемы обеспечения социально-политической стабильности в КНР // ПДВ. - 1998. - № 2.
33. Потапов М. Внешнеэкономическая стратегия Китая: значение китайского опыта для России // ПДВ. - 1998. - № 2.

- 34.Потапов М. Внешнеэкономические связи Китая (сер. 90-х годов) // ПДВ. - 1996. - № 5.
- 35.Потапов М. Китай и ВТО // МЭ и МО. - 1998. - № 1.
- 36.Реформы в Китаї // Час-тайм. - 1998. - № 11,12.
- 37.Реформы системы макроэкономического регулирования в Китае // Восток. - 1997. - № 3.

Интернет сайти:

1. О Китае // [http : // russian. people. com. cn](http://russian.people.com.cn).
2. Новости дня в Китае // [http : // russian.xinhuanet. com / zhonggou. htm](http://russian.xinhuanet.com/zhonggou.htm).
3. Газета „Жэньминь Жибао” // [http : // russian. people. com](http://russian.people.com).

Тема 3. КНДР і Республіка Корея: порівняльно-історичний аналіз розвитку (2 год.)

1. Розкол Кореї: два шляхи розвитку – утворення РК та КНДР.
2. Економічний розвиток півострова.
3. Політичні структури та їхня роль.
4. Соціально-економічний розвиток РК та КНДР на початку ХХІ ст.

Реферат:

*„Сучасний державний устрій Республіки Корея”
„Сучасний державний устрій КНДР”*

Методичні рекомендації:

Розкрийте, проаналізуйте:

Причини та наслідки розколу Кореї. Утворення РК та КНДР.

До другого та третього питань складіть таблицю: „Особливості економічної та політичної трансформації Півночі та Півдня Кореї.” Застосуйте метод порівняльного аналізу та проаналізуйте аграрні реформи і розвиток аграрного сектора, особливості процесів індустріалізації, роль зовнішньоекономічних факторів, внутрішню політику в 60-70-х рр., нові процеси в 80-90-х рр.

Послідовно висвітліть різні аспекти соціально-економічного розвитку Півдня та Півночі, детально проаналізуйте характер та наслідки реформ у галузі сільського господарства, промисловості, державного регулювання, проаналізуйте роль політичних структур у розвитку суспільства. Зверніть увагу і на сучасний розвиток РК та КНДР.

Таблиця. Особливості економічної та політичної трансформації

Півночі та Півдня Кореї.

	Період	Республіка Корея	КНДР	Висновки, порівняння
Промисловість				
Сільське господарство				
Управління				
Економічні зв'язки				
Політичний устрій				

Література до рефератів:

„Сучасний державний устрій Республіки Корея ”

„Сучасний державний устрій КНДР ”

Дубович І. Країнознавчий словник – довідник. – Львів., 2003.

Все страны мира. Энциклопедический справочник. – М., 2005.

Шаповал В. Державний лад країн світу. Довідник. – К., 1999.

Шаповал В. Конституційне право зарубіжних країн. – К., 1997.

Література:

Основна:

1. Головченко В., Кравчук О. Країнознавство: Азія. Африка, Латинська Америка, Австралія і Океанія: Навч. посіб. - К., 2006. – С.62 - 76.
2. Заранкин Б. От идеологизмов к прагматизму // Азия и Африка сегодня. – (далее – ААС). – 1998. - № 7.
3. Ки Кван Со. Московское совещание министров иностранных дел (1945) и раскол Кореи // Проблемы Дальнего Востока. – (далее – ПДВ). – 1997. - № 5.
4. Козицький А. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 – 1999): Курс лекцій. – Львів., 2000.
5. Сергійчук І. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 – кінець ХХ ст.). – Суми., 2002.

Додаткова:

КНДР:

1. Александрова М. КНДР. Поездка „во вчера” // ААС. - 1999. - № 7.
2. Богдан И. Северная Корея: экономика на перепутье // ПДВ. - 1993. - № 2.
3. Венин Ю. Изменение конституционного строя КНДР // ПДВ. - 1999. - № 2.
4. Денисов В.И. КНДР - 40 лет. - М., 1988.
5. Заранкин Б. От идеологизмов к прагматизму // ААС. -1998. - № 7.
6. Захаров А. Наследник „великого вождя” // Эхо планеты. – (далее – ЭП). - 1992. - № 28.
7. Захарченко И. Рынок в Корее // ЭП -1996. - № 27.
8. Калашников Н.И. Тайвань и Корея под властью Японии: особенности и результаты колониальной политики // Восток. - 1999. - № 6.
9. Ки Кван Со. Земельная реформа 1946 г. в Северной Корее // ПДВ. - 1996. - № 2.
10. Кунадзе Г. Политика России в отношении КНДР // Мировая экономика и международные отношения. – (далее -МЭ и МО). - 1999. - № 12.
11. Ланьков А.Н. Борьба фракций и становление режима единоличной власти в КНДР // Восток. – 1992. - № 5.
12. Ланьков А.Н. Ким Ир Сен: попытка биографического анализа // Восток. - 1993. - № 4.
13. Ланьков А.Н. Кризис 1956 г. в КНДР // Восток. - 1995. - № 4.
14. Лаптев А.Н. Северная Корея 1945-1948 гг.: от освобождения до провозглашения КНДР // ПДВ. - 1991. - № 6.
15. Разгром некоммунистической партии в КНДР (1945 – 1959) // Восток. – 1999. - № 6.
16. Сеницын Б.В. КНДР. - М., 1985.
17. Элянов А.Я. Общее и особенное в развитии мирохозяйственных связей России, КНР и Республики Корея // МЭ и МО. – 1997. - № 11.

Південна Корея:

1. Андреев А., Гладков И. Реалии и мифы „экономического чуда”// ААС. – 1998. - № 8.
2. Андрианов В. Как государство богатеет // ААС. - 1995. - № 6.
3. Андрианов В. Роль государства в формировании устойчивого динамичного развития Южной Кореи // ПДВ. - 1995. - № 1.
4. Видианов В. Южная Корея как государство богатеет // ААС. - 1995. - № 6.
5. Воронцов Б.В. Встречи в Сеуле: размышления политолога // ПДВ. - 1990. - № 4.
6. Гладков И. Республика Корея. Вниз по лестнице ведущей вверх // ААС. - 1999. - № 6.
7. Захарченко И. Южная Корея // ААС. – 1995. - № 6.
8. Захарченко И. Хорошо быть генералом, президентом – лучше // ААС. – 1995. - № 6.

9. Иргебаев А., Осипов В. Южная Корея. - М., 1990.
10. Иргебаев А. К социальному портрету южнокорейца // ПДВ. - 1996. - № 5.
11. Кирьянов О. Итоги парламентских выборов – вотум доверия президенту // ААС. – 2004. – № 7.
12. Ланьков А.Н. Конфуцианские традиции и ментальность современного южно-корейского гражданина // Восток. - 1996. - № 1.
13. Республика Корея (наши деловые партнеры). - М., 1991.
14. Республика Корея: взгляд у 21 ст. // Урядовий кур`єр. – 1993. – 25 лютого.
15. Толорая Г.Д. Республика Корея. - М., 1991.
16. Толорая Г.Д. Республика Корея в мировом хозяйстве // Восток. – 1991. - №1.
17. Толорая Г.Д. Республика Корея в мировом хозяйстве: опыт обретения статуса // Восток. – 1991. - № 1.
18. Федоровский А. Экономика Южной Кореи: трудное время реформ // МЭ и МО. - 1997. - № 6.
19. Федоровский А. Южнокорейский опыт внешнеориентированного развития // МЭ и МО. - 1999. - № 7.
20. Федоровский А. Реформы продолжаются // ААС. - 2002. - № 11.
21. Шин Ю.К. Роль государства во времена перемен // ААС. - 1996. - № 9.

Интернет сайти:

Облик Кореи // [http: www. koreana. ru.](http://www.koreana.ru)

Тема: Пакистан у другій половині ХХ ст. – на початку ХХІ ст.
(2 год.)

1. Утворення держави Пакистан. Конституція 1956 р.
2. Військовий переворот 1958 р. Друга республіка.
3. Пакистан після виникнення Бангладеш.
4. Сучасний Пакистан.

Реферат:

„Пакистан: ісламський фундаменталізм та військовий режим”

Методичні рекомендації:

Проаналізуйте такі питання:

Утворення держави Пакистан. Конституція 1956 р. Політична криза 1957-1958 рр.

Військовий переворот 1958 р. Друга республіка. Політична криза 1969 - 1971 рр. Громадянська війна у Бенгалії і утворення Бангладеш.

Внутрішня політика З.А.Бхутто (1971-1977 рр.). „Ісламський соціалізм.” Режим Зія уль Хака (1977-1988 рр.). Курс на ісламізацію. Особливості політики етатизму. Успіхи і протиріччя розвитку в рамках моделі заміни імпорту (самозабезпечення) у 50-60-х рр. ХХ ст. Соціально-економічні реформи З.А. Бхутто.

Сучасний Пакистан. Формування двопартійної системи. Б. Бхутто. Н. Шаріф. Роль ісламу та армії у політичному житті. Проблеми соціально-економічного розвитку країни у 50-90-х рр. Зростання впливу монополістичного та іноземного капіталу у 80-х рр. Переворот генерала П. Мушаррафа. Реформування економіки в 90-х рр і „пакистанське чудо.” Загострення соціальних проблем.

Література до реферату:

„ Пакистан: ісламський фундаменталізм та військовий режим”

1. Белокреницкий В. Пакистанський ісламизм и Центральная Азия // Азия и Африка сегодня. – (дальше – ААС). – 2004. - № 9.
2. Плешов О. Исламизация в Пакистане: мотивы и средства // Народы Азии и Африки. - 1988. - № 1.
3. Плешов О. Ислам против ислама // ААС. – 1997. - № 8.
4. Плешов О. Исламские фундаменталисты в борьбе за власть // ААС. – 1998. – № 12.
5. Плешов О. Исламизация как фактор развития? // ААС. – 1999. - № 9.
6. Плешов О. Ислам и политическая культура общества // ААС. – 2003. - № 2.
7. Плешов О. Армия у власти // ААС. – 2000. - № 2.
8. Плешов О. Военный режим в зеркале общественного мнения // ААС. – 2000. - № 8.

Література:

Основна:

1. Козицький А. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 – 1999): Курс лекцій. – Львів, 2000.
2. Новейшая история стран Азии и Африки: ХХ век: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений: В 3-х ч. / Под ред. А.М. Родригеса. – М., 2001. – Ч.2.
3. Сергійчук І. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 – кінець ХХ ст.). – Суми, 2002.

Додадткова:

1. Бхутто Бенадир Дочь Востока: Автобиография. - М., 1991.
2. Ганковский Ю. Штрихи истории: Пакистану 50 лет // ААС.-1997.-№ 8.
3. Ганковский Ю. Нации и этнические общности // ААС. – 1995. - № 12.
4. Георгиян Э. Так было в Пакистане: [о политич. режимах] // Советская юстиция. – 1990. - № 4.
5. Жмуйда И. Зигзаги приватизации // ААС. - 1995. - № 12.
6. Жмуйда И., Морозов М. Исламские традиции и экономический рост // ААС. – 1997. - № 8.
7. Ігнат'єв П. Пакистан: країна конфліктів у пошуках стабільності // ПіЧ. - 2004. - № 7,8.
8. Каменев С. Пароксизмы хозяйственного роста // ААС. - 1999. - № 7.
9. Ксьондзик Н. Який іслам і для якої нації? Пакистан: проблеми і суперечності політичного розвитку // Політика і час. - 2003.- № 2.
- 10.Малик Линда П. Феномен „исламского возрождения”// ААС. - 1995. - № 12.
- 11.Микаелян Н.Р. Общественно-политические движения и религиозная традиция в Индии и Пакистане (50-е - нач. 80-х гг.). - М., 1989.
- 12.Морозова М. Модель устойчивого развития // ААС. – 1997. – № 8.
- 13.Морозова Н. Пакистан: кризис продолжается // ААС. – 2001. - № 8.
- 14.Москаленко В. Трудности на пути демократического развития // ААС. – 1998. - № 4.
- 15.Москаленко В. От авторитаризма к демократии //ААС. – 1995. - № 12.
- 16.Москаленко В., Сумский В. Зия-уль-хак // ААС. - 1989. - № 4.
- 17.Москаленко В., Сумский В. Бенедир Бхутто: политический портрет // ААС. – 1990. - № 4.
- 18.Москаленко В. Эволюция государственно-политической системы // ААС. – 1997. - № 8.
- 19.Родионов А. Зульфикар Али Бхутто // ААС. – 1995. - № 9.
- 20.Скосырев В. Крутой вираж // ААС. – 2004. - № 2.
- 21.Якунин В. В переломное время // ААС. – 1995. - № 12.

Тема 4. Нові індустріальні країни Азії (НІК): загальне та особливе (2 год.)

1. Економічний потенціал НІК та його місце в міжнародному розподілі праці.
2. Особливе в економічному розвитку НІК Східної та Південно-Східної Азії:
 - 2.1. Тайвань;
 - 2.2. Сінгапур;
 - 2.3. Малайзія;
 - 2.4. Тайланд.
3. Проблеми розвитку НІК Східної та Південно-Східної Азії на початку ХХІ ст.

Реферат:

„Тайвань: нове індустріальне диво”

„Сінгапур: диво постіндустріальної стратегії”

Методичні рекомендації:

Визначить спільні риси в економічній і соціально-культурній сфері НІК Азії, дайте загальну характеристику їхнього економічного потенціалу, визначте їхнє місце в міжнародному поділу праці, світовій торгівлі. Зверніть увагу на те, що в післявоєнний період на їхній розвиток впливали не тільки західні держави, але й геополітичне розташування в контактній зоні взаємовпливу індо-будиської, китайсько-конфуціанської, мусульманської цивілізацій та етнопсихологічні фактори.

На конкретних прикладах з урахуванням особливостей кожної країни розкрийте методи, за допомогою яких досягалася економічна стабільність НІК. Визначить фактори економічного буму. Проаналізуйте вплив азіатської кризи 1998 р. Зверніть увагу на те, що фінансова криза 1997-1998 рр. не знищила головних завоювань, а стимулювала реформування і модернізацію фінансової системи НІК.

Проаналізуйте вплив світової технологічної кризи 2001 – 2002 рр. на розвиток НІК.

Література:

Основна:

1. Авдокушин Е. Международные экономические отношения. Учеб. пособ. – М., 1996.
2. Андрианов В.Д. Феномен азиатских НИС АТР // Проблемы Дальнего Востока. – (далее – ПДВ). - 1996. - № 1.
3. Васильев Л.С. История Востока. – М., 1998. – Т.2. – Ч.4. – Гл. 9 - 10.
4. Карпинський І.Ф. Нові індустріальні країни. Хто вони? - К., 1990.
5. Козицький А. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 – 1999): Курс лекцій. – Львів., 2000.
6. Новейшая история стран Азии и Африки: XX век: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений: В 3-х ч. / Под ред. А.М. Родригеса. – М., 2001. – Ч.2.
7. Новые индустриальные страны Восточной и Юго-Восточной Азии // ААС. - 1991. - № 1.
8. Сергійчук І. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 – кінець ХХ ст.). – Суми., 2002.
9. Сычева В.А. Трудженики четырех „маленьких драконов.” - М., 1991.

Додаткова:

1. Андрианов В.Д. Азиатские НИС. Как седлают НТР // Азия и Африка сегодня. – (далее – ААС). - 1994. - № 5.
2. Белоконь Ю. Открытость экономики и экономический прогресс: опыт Японии и азиатских новых индустриальных стран // Мировая экономика и международные отношения. – (далее - МЭ и МО). - 1997. - № 1.
3. Бубенников А.Н. Электронная глобализация и НИС АТР // ПДВ. – 1996. - № 1.
4. Васильев В.Ф. Авторитаризм и демократия в Юго-Восточной Азии // Восток. – 1997. - № 1.
5. Доклад секретариата ЮНКТАД к конференции по развитию Восточной Азии: уроки с точки зрения новой глобальной ситуации // МЭ и МО. - 1996. - № 1.
6. Костин А. Экономический рост стран Восточной Азии и интеграция // МЭ и МО. - 1996. - № 3.
7. Михеев Б. Азиатский финансовый кризис и его последствия // Международная жизнь. - 1999. - №3.
8. Мясоедов С.П. НИС в мировой политике // ПДВ. - 1991. - № 1.
9. Погадаев В. „Дракон” не выдержал потрясений // ААС. – 1998. - № 9.
10. Попов В. Уроки валютного и биржевого кризиса в странах Юго-Восточной Азии // Вопросы экономики .- 1997. - № 12.
11. Чуфрин Г.И. Юго-Восточная Азия: опыт экономического и политического развития // Восток. - 1991. - № 4.
12. Юго - Восточная Азия // ААС. – 2004. – № 4.

Тайвань:

1. Болятко А. „Зона Тайваня” в недавнем прошлом и в наши дни // ААС. – 2004. - № 4.
2. Бубенников А. Тайванский феномен в свете высоких технологий // ПДВ. - 1995. - № 5.
3. Дмитриев В. Тайвань. Силиконовый остров // Новое время. – (далее НВ). - 1999. - № 14.
4. Кузнецов В. Тайвань перед лицом глобализации // ААС. – 2005. - № 1.
5. Игнатъев П. Такий він, „острів стабільності.” Таїланд: консервативна монархія рятує країну // Політика і час. – (далі – ПіЧ). - 2004. - № 1.
6. Молодяков В. Россия смотрит на Тайвань // ААС. – 2004. - № 7.
7. Михайлова В. Тайвань в современных экономических отношениях // ПДВ. - 1999. - № 1.
8. Максимов А.А. Тайвань. - М., 1988.
9. Михеев В. От Конфуция до Карнеги // ААС. - 1992. - № 11,12.
10. Оникиенко В. Модернизация на Тайване // МЭ и МО. - 1993. - № 2.
11. Поцелуев А. Банки и „Тайванское чудо” // ААС. - 1995. - № 5.

12. Поцелуев А. Тайвань // ААС. - 1995. - № 5.
13. Поцелуев А. Чему служат ЗЭП // ААС. - 1995. - № 11.
14. Стефашин В. Тайванская головоломка // ААС. - 1996. - № 8.
15. Таран М. Один із азійських „тигрів” // ПіЧ. - 2001. - № 12.
16. Цзяньжэнь Чэн. Корни устойчивости... // ААС. - 1998. - № 9.
17. Шевчук О. Проблема врегулювання міжнародного статусу Тайваню // Нова політика. - 2002. - № 1.

Сінгапур:

1. Гуревич Э Эволюция внешнеэкономической доктрины // ААС. - 1997. - № 9.
2. Гуревич Э. Интеграция по – сингапурски // ААС. - 2002. - № 9.
3. Гуревич Э. Сингапур расширяет границы // ААС. - 2003. - № 12.
4. Егорин Д. Дракон мал да удал // ААС. - 1997. - № 3.
5. Захаркин И. На берегах „Ароматной бухты” // Эхо планеты. - (далее – ЭП). - 1992. - № 12.
6. Ігнат'єв П. Сінгапур: з третього світу до першого // ПіЧ. - 2002. - № 6.
7. Мак Хонг. Сингапур: история успеха // Новая и новейшая история. - 1997. - № 4.
8. Осипова М. В интересах финансовых рынков // ААС. - 2002. - № 6.
9. Осипова М. Победить коррупцию можно! // ААС. - 2004. - № 1.
10. Пікар П. Сінгапур: тоталітарна держава, тропічний варіант // Всесвіт. - 1996. - № 8,9.
11. Пальтов С. Независимому Сингапуру – 40 лет // ААС. - 2005. - № 8.
12. Сингапур // ААС. - 1996. - № 11.
13. Сінгапур // Час-тайм. - 1997. - № 26.

Малайзия:

1. Буржуева Н. Ключ к выходу из кризиса // ААС. - 2004. - № 1.
2. Гулямов С. „Азиатский тигр” готов дружить // Труд. - 2005.- №189 (11 октября).
3. Гусев М. Ставка на собственные силы и ресурсы // ААС. - 2004. - № 4.
4. Дэтарден Т. Метаморфоза азиатского тигра // За рубежом. - 1996. - № 9.
5. Дорофеева Т. Малайзия: программа действий „Видение 2020” // ААС. - 1996. - № 9.
6. Ігнат'єв П. Під гаслом „Малайзія може зробити це” // ПіЧ. - 2003. - № 9.
7. Малайзия // За рубежом. - 1997. - № 35; НВ. - 1998. - № 40.
8. Малайзия: рынок плюс план // ЭП. - 1991. - № 8.
9. Миронов Л., Цыганов М. Малайзия. Многообещающее будущее // ААС. - 1991. - № 9,10.
10. Парникель Б. Малайзия. Заметки о культурной жизни Куала Лумпура // ААС. - 1995. - № 7.

11. Пагадаев В. По обе стороны экватора // ААС. - 1996. - № 11.
12. Сигов Ю. Взаимовыгодное партнерство // ААС. – 1998. – № 12.

Тайланд:

1. Бангкок - взгляд с 33 этажа // ЭП. - 1989. - № 4.
2. Игнатъев П. Такий він „острів стабільності” // Політика і час. – 2004. - № 1.
3. Тайланд // ААС. - 1993. - № 8.
4. Тайланд // За рубежом. - 1997. - № 32.
5. Фомичева Е. Возвращение на политическую карту мира // ААС. – 1997. - № 9.

Интернет сайты:

1. Прирученный хищник // http://www.ko.ru/dokument_for_print.asp?d_no=4064.
2. Сайт Asiatime // <http://asiatime.narod.ru>.
3. Сайт ASIAT. RU. // <http://www.asiat.ru>.
4. Сайт о Тайланде // <http://thailand.words.ru>.
5. Сиражиддинов Н. Опыт Малайзии для стран с переходной экономикой // <http://www.centrasia.ru/newsA.php4?st=106789644>.
6. Спад: Сингапур переступил черту // http://news8.thdo.bbc.co.uk/hi/russian/business/newsid_1432000/1432625.stm.
7. „У народа Тайваня должен быть выбор” // Время новостей . – 2005. – 11 октября. - № 188 // <http://www.vremya.ru/2005/188/13/136068.html>.
8. Хе Кин Фонг. Иностранный капитал в структуре экономики Тайваня // Белорусский журнал международного права и международных отношений. – 2000. - № 4 // <http://www.portalus.ru/>
9. Чи Сунн Джуан Сингапур: мифическое чудо // ЛОГОС – ПРЕС.- 2001. – 23 ноября. - № 43 // <http://loqos.pres.md>.

Тема: Афганістан у другій половині ХХ ст. – на початку ХХІ ст.

(2 год.)

1. Афганістан після Другої світової війни.
2. Державний переворот 1973 р. Режим М. Дауда.
3. Квітневий 1978 р. переворот в Афганістані.
4. Етапи економічних і політичних перетворень в Афганістані 1978 - 1992 рр.
5. Афганістан на межі століть: сучасний етап політичної боротьби.

Методичні рекомендації:

Афганістан після Другої світової війни. Економічна політика в 1945 – 1973 рр. Модернізація політичного життя в умовах поліетнічної країни. Повалення монархії Мухаммеда Захір-шаха.

Внутрішня політика М. Дауда. Формування опозиції: ісламські фундаменталісти, Народно-демократична партія Афганістану (НДПА). Економічна та політична криза 1977 - 1978 рр.

Переворот 27 квітня 1978 р. Боротьба „хальк” і „парчам”. Роль Н.М. Таракі та Х. Аміна. Революційні перетворення. Введення радянських військ (27 грудня 1979 рр.).

Політика Б. Кармаля у 1979 - 1986 рр. Хід громадянської війни. Підтримка Пакистаном і США внутрішньої опозиції.

Політичний курс Наджибулли у 1986 – 1992 рр.: економічна стабілізація та національне примирення. Женевські угоди 1988 р. Виведення радянських військ. Еволюція режиму. Перемога опозиції.

Сучасний етап політичної боротьби (1994-2005 рр.). Роль етнічно-національного та релігійного факторів у політичному протистоянні. Відновлення громадянської війни. Режим моджахедів. Рух талібів. Проблеми врегулювання і припинення протистояння внутрішніх і зовнішніх сил на сучасному етапі. Введення американських військ.

Реферат:

„Афганістан на шляху до відновлення”

Література:

Основна:

1. Афганистан: история, экономика, культура: Сб.ст. / Под ред. Ю.В. Ганковского. – М., 1989.
2. Басов В.В., Поляков Г.А. Афганистан: трудные судьбы революции. - М., 1988.
3. Босин Ю.В. Этнический фактор во внутриафганском конфликте // Восток. – 1999. - № 5.
4. Вестад О. А. Накануне ввода советских войск в Афганистан. 1978 – 1979 гг.// Новая и новейшая история. – (далее - НИИ). – 1994. - № 2.
5. Гончарук Г.И. Афганистан, прости: исследование пережитого. – М., Одесса., 1992.
6. Документы советского руководства о положении в Афганистане. 1978 – 1979 гг.// НИИ. – 1996. - № 3.
7. Жаров О. Есть ли почва у пантюркизма?// Азия и Африка сегодня. – (далее-ААС). – 1996. - № 3.
8. Иващенко А.С. Политика США в отношении кабульского режима (декабрь 1979 – февраль 1989) // Восток. – 1994. - № 6.

9. История Афганистана / Под. ред М.Д. Арунова., Ю.В. Ганковского. - М., 1982.
10. Как принималось решение (Об Афганистане) // Военно – исторический журнал. – 1991. - № 7.
11. Коргун В. Этническое противостояние // ААС. – 2002. - № 12.
12. Корниенко Г.М. Как принималось решение о вводе советских войск в Афганистан и их выводе // ННИ. – 1993. - № 3.
13. Правов А. Генерал Танай: „Сохранить страну единой” // ААС. – 1996. - № 12.
14. Сафрончук В. Афганистан при Бабраке Кармале и Наджибулле // ААС. - 1996. - № 6, 8, 10; 1997. - № 1,5.
15. Секретные документы из особых папок. Афганистан // Вопросы истории. – 1993. - № 3.
16. Слинкин М. Как снимали Бабрака Кармаля: свидетельство очевидца // ААС. – 2000. - № 7.
17. Стольников В.Н. Афганистан. Исламская оппозиция: источники и цели. - М., 1990.

Додаткова:

1. Арунова М. Афганистан на перепутье // ААС. – 2005. - № 1.
2. Арунова М. Афганистан после талибов // ААС. – 2003. - № 10.
3. Афганистан на пороге „великого передела” // Киевские ведомости. – 1997. – 7 июля.
4. Босин Ю.З. Этнический фактор во внутриафганском конфликте // Восток. – 1999. - № 5.
5. Боровой Я. Предчувствие гражданской войны // Новое время. – 2001. - № 49 (9 декабря).
6. Бойко В. Контуры государственной политики талибов // ААС. - 2000. - № 9.
7. Босин Ю. Этнический фактор во внутриафганском конфликте // Восток. – 1999. - № 5.
8. Васильев П. Америка наносит ответный удар по террористам // ЭП. – 2001. – 12-18 октября.
9. Веревкин С. Талибан возражается // ААС. – 2003. - № 9.
10. Ганковский Ю. Афганистан. В бой вступают талибы // ААС. - 1995. - № 7.
11. Давыдов А. Проблемы восстановления экономики Афганистана // ААС. – 2000. - № 4.
12. Давыдов А. Торговля под грохот канонады // ААС. – 1998. - № 9.
13. Давыдов А. Куда ведут страну талибы? // ААС. – 2000. - № 6.
14. Давыдов А. Талибы стремятся к власти // ААС. – 1996. - № 7.
15. Джалагония В. Афганское эхо в Центральной Азии // Эхо планеты. – (далее - ЭП). – 2001. – 19 – 25 октября.
16. Иванов И., Супрун В. Афганистан. Каким он будет, кто возьмет власть?

- // ЭП. – 2001. – 26 октября - 1 ноября.
17. Каграманов Ю. Талибан: нова версія ваххабизма // Посев. – 2001. - № 7.
 18. Котов Л. Арена „большой игры” // ААС. – 1996. - № 6.
 19. Коргун В. Бабрак Кармаль // ААС. – 1998. - № 4,6.
 20. Коргун В. Президентские выборы и выбор ориентиров // ААС. – 2005. - № 4.
 21. Когун В. Этническое противостояние // ААС. – 2002. - № 12.
 22. Миронов Л. Профессор теологии ставший президентом // ААС. – 1995. - № 10.
 23. Мобуто Сесе Секо. Афганская арифметика // Киевские ведомости. – 1997. – 4 июня.
 24. Пластун В. Пуштуны и их роль в политической жизни Афганистана // ААС. – 1995. - № 10.
 25. Полянская С. Афганистану обанкротится не дадут // Зеркало недели. – 2002. - № 14 (2 апреля).
 26. Правов А. Генерал Танай: „Сохранить страну единой” // ААС. – 1996. - № 12.
 27. Расули Гулам Омар. После падения режима Наджибулы // ААС. – 1995. - № 10.
 28. Сикоев Р. Не состоявшийся всемирный халифат // ААС.-2002.-№ 11.
 29. Сикоев Р. Шариатское законодательство в действии // ААС. – 2000. - № 3.
 30. Сикоев Р. Какой будет конституция нового Афганистана // ААС. – 2003. - № 8.
 31. Сикоев Р. Основной закон 2004 г. // ААС. – 2004. - № 6.
 32. Сикоев Р. Афганистан в преддверии всеобщих выборов // ААС. – 2004. - № 8.
 33. Слинкин М. Как снимали Бабрака Кармаля: свидетельство очевидца // ААС. – 2000. - № 7.
 34. Супрун В., Зеланин Д., Иванов И. Афганистан обрел президента // ЭП. - 2002. - № 26 (21 – 27 июня).
 35. Условия для мира в Афганистане еще не созрели // Киевские ведомости. – 1997. – 4 июля.

Тема: Иран у другій половині ХХ ст. - на початку ХХІ ст.
(2 год.)

1. Иран після Другої світової війни (1945 – 1946 рр.)
2. Піднесення антиімперіалістичного руху в Ірані на поч. 1950-х рр. Масаддик.
3. Реформи 1960-х рр.: зміст і характер.
4. Ісламська революція 1978 – 1979 рр.
5. Проблеми внутрішньої політики в 80-90-хх. рр. ХХ ст. - на початку

Реферати:

„Революція 1978 - 1979 рр. в Ірані: причини, цілі, етапи.”
„Політичний портрет А. Хомейні.”

Методичні рекомендації:

Наслідки Другої світової війни для Ірану. Зовнішні та внутрішні фактори руху за автономію Іранського Азербайджану та Курдистану у 1945 - 1946 рр.

Антиімперіалістичний рух 1950 - 1953 рр. М. Мосаддик і боротьба за націоналізацію нафти. Англо-американський тиск. Переворот 1953 р. Угода з міжнародним нафтовим консорціумом (МНК) 1954 р.

Причини та цілі реформ 60-х рр. Роль М. Реза-шаха Пехлеві. Основні напрямки та зміст реформ у сфері економіки, культури, суспільно-політичного життя. Суперечливість наслідків реформ.

Соціально-економічна криза 1978 - 1979 рр.

Революція 1978 - 1979 рр.: причини, цілі, етапи. Встановлення влади шіїтського духовенства. Аятола Хомейні. Зміна влади в Ірані в 1978 - 1979 рр. Причини краху проамериканського шахського уряду. Чому саме духовенство стало лідером руху протесту?

Іран під владою духовенства. Ісламська економіка у 80-х рр. XX ст: роль державного, кооперативного та приватного секторів. Ісламізація суспільно-політичного та культурного життя.

Реформування ісламської системи. Х. Рафсанжані, М. Хатамі. Лібералізація економіки у 1989 - 2000 рр. Головні проблеми розвитку сучасного Ірану.

Література до рефератів:

„Революція 1978 - 1979 рр. в Ірані: причини, цілі, етапи.”

1. Агаев С.Л. Зигзаги иранской революции // Вопросы истории. - (далее - ВИ). - 1985. - № 1.
2. Агаев С.Л. Иранская революция (исторический очерк) // Наука и религия. - 1988. - № 11.
3. Агаев С.Л. Иран в прошлом и настоящем. - М., 1981.
4. Агаев С.Л. Иран между прошлым и будущим. - М., 1987.
5. Агаев С.В. Иран: рождение республики. - М., 1984.
6. Агаев С.Л. Иранская революция: воспоминания о будущем // Народы Азии и Африки. - (далее - НАА). - 1989. - № 1.
7. Агаев С.Л. К историографии иранской революции // НАА.- 1988. - № 2.
8. Агаев С.Л. О понятии и сущности „исламской революции” // ААС. -

1984. - № 5.
9. Алиев С.М. Антимонархическая и антиимпериалистическая революция в Иране (причины) // НАА. - 1979. - № 3.
 10. Арабаджян А. Иранская революция: причины и уроки // ААС. - 1986. - № 3 – 4.
 11. Ахмедзянов А.И. Иран, каким я его видел (1968-1978). - М., 1990.
 12. Гребнев А.М. Иран 60-70-х гг.: восприятие буржуазной культуры Запада // НАА. - 1984. - № 4.
 13. Иванов М.С. Антинародный режим Пехлеви в Иране // ВИ. - 1980. - № 11.
 14. Иранская революция 1978-1979. Причины и уроки / Отв. ред. А.З. Арабаджян. - М., 1989.
 15. Иран: революция свершилась – революция продолжается // Наука и религия. – 2000. - № 11.
 16. Казеев К. Исламская революция 20 лет спустя // Эхо планеты. – 1999. – 19 – 25 февраля.
 17. Кляшторина. Иран 60-80-х годов: от культурного плюрализма к исламским духовным ценностям. - М., 1990.
 18. Крутихин М.И. Тегеранское восстание 9 - 12 февраля 1979 г. / Иран: история и современность. - М., 1983.
 19. Резников А.Б. Иран: падение шахского режима. - М., 1982.
 20. Складаров Л.Е. Иран 60-80-х годов: традиционализм против современности /Революция или контрреволюция /. - М., 1993.
 21. Складаров Л.Е. Становление новых органов власти в Иране /1978-1981/ / Иран: история и современность. - М., 1983.
 22. Трифонов Е. Горе от ума // Новое время.- (далее - НВ). – 1999. - № 8.
 23. Юртаев В.И. Иран: студенты в Иранской революции. - М., 1993.

„Політичний портрет А. Хомейні”

1. Агаев С.Л. Рухолла Мусави Хомейни // ВИ. - 1989. - № 6.
2. Владимиров В. Аятолла Хомейни -, „красный аятолла ”// ААС. - 1991. - № 12.
3. Зайнабидинов Е. Духовный лидер ИРИ Аятолла Хомейни // ААС. – 1999. - № 2.
4. Любин Й. Рухолла Хомейни // ЭП. - 1998. - № 28.
5. Хомейни. Без обмана нет веры // НВ. – 1993. - № 15.

„Політичний портрет С. М. Хатамі”

1. Боровой Я. Бессильный триумфатор // НВ. - 2001. –№ 25.
2. Казеев К. Президент ИРИ С.М. Хатами // ААС. – 1999. - № 2.
3. Рокфейль К. Сто дней президента Хатами // За рубежом. - 1997. - № 47 (ноябрь).
4. Санан Мехди С.М. Хатами: „В человеке сосредоточены душа Востока

и разум Запада”// ААС. - 2002. - № 7.

Література:

Основна:

1. Дмитриев С.Б. Иран: современный этап развития. - М., 1987.
2. Кияшторема В.Б. Иран 60-80-х гг. От культурного плюрализма к исламизации духовных ценностей. – М., 1990.
3. Новая история Ирана: Хрестоматия / Сост. И. К. Белова и др. – М., 1988.
4. Скляр Л.Е. Иран 60-80-х: традиционализм против современности: революция и контрреволюция. – М., 1993.

Додаткова:

1. Арабаджян А.З. О так называемом „Первом плане” Исламской Республики Иран (1989/1990 – 1993/1994) // Восток. – 1996. - № 6.
2. Бади Ш. Трудный путь „сбалансирования” экономики // ААС. – 1996. - № 5.
3. Гушер А. Исламское государство в теории и на практике // ААС. - 1999. - № 2.
4. Егорова Н.И. „Иранский кризис” 1945 – 1946 гг. По рассекреченным архивным документам // Новая и новейшая история. – 1994. - № 3.
5. Жигалина О. Подходы к решению национального вопроса // ААС. – 1999. - № 2.
6. Капитонов К. С Кораном в большую политику: [о политическом деятеле А.А. Хашеми - Рафсанджани] // НВ. – 1989. - № 2.
7. Кулюшин Н. Мир политического и надполитического в представлениях иранских лидеров // Полис. - 2001. - № 5.
8. Куприянов Л. Иран: проблема власти в исламе // ААС. – 2002. - № 11.
9. Мамедова Н. Куда направлен вектор перемен // ААС. – 1994. - № 8-9.
10. Мамедова Н. Экономика диктует политический курс // ААС. – 1997. - № 4.
11. Мамедова Н. Опыт исламского правления // ААС. – 1999. - № 2.
12. Мамедова Н. Тернистый путь трансформации исламской государственности // ААС. - 2004. - № 1.
13. Шерметова С. Иран XXI века: союзник, сосед, противник? // Московские новости. – 1997. - № 23 (8 – 15 июня).
14. Черета М. Иран „перестройка” // Зеркало недели. – 1999. – 6 марта.

Тема: Ирак у другій половині ХХ ст. - на початку ХХІ ст.
(2 год.)

1. Монархічний режим. Революція 1958 р.
2. Прихід до влади ПАСВ. Соціально-економічні і політичні перетворення.
3. Встановлення тоталітарного режиму С. Хусейна, його політика.
4. Ліквідація режиму С. Хусейна. Американська окупація.

Реферат:

„Політичний портрет С. Хусейна.”

Методичні рекомендації:

Розкрийте, проаналізуйте:

Піднесення демократичного руху в перші післявоєнні роки, виникнення політичних партій та політичне життя країни. 1950-1958 рр. – нове піднесення національно- визвольної боротьби; виникнення ПАСВ та інших політичних партій та рухів. 1954 р. – встановлення режиму відкритої військової диктатури. Зростання авторитету ПАСВ. 1957 р. – створення Фронту національної єдності (ФНЄ), його програма. 13 – 14 липня 1958 р.- військовий виступ проти монархічного режиму.

Формування республіканського уряду, тимчасову конституцію та державний устрій країни. Період правління Касема (липень 1958 р. – лютий 1963 р.), перший період правління ПАСВ (баасистів) (лютий – листопад 1963 р.), внутріполітичну боротьбу (1963 – 1965 рр.), президенство аль – Бакра (1968 – 1979 рр.) .

Політичний портрет С. Хусейна. Встановлення тоталітарного режиму, суть внутрішньої політики. Ірак в постокупаційний режим. Головні проблеми розвитку сучасного Іраку. Боротьба за нову Конституцію країни.

Література до реферату:

„Політичний портрет С. Хусейна.”

1. А після роботи він збирав фрукти // Голос України. – 1995. – 2 вересня.
2. Диктатор: воспоминания бывшего телохранителя С. Хусейна // Союз. – 1991. - № 51 (январь).
3. Капитонов К. Игрок, которому слишком долго везет // Московские новости. - 1995. – 22 - 29 января.
4. Кравченко В. С. Хусейн: человек с пистолетом // Киевские ведомости. – 1997. – 4 ноября.
5. Кунадзе Г. С. Хусейн как зеркало мирового несовершенства // Новое время. – 2002. - № 40 (6 октября).
6. Сейранян Б. Ирак. Звезда и жизнь диктатора (о Хусейне) // Азия и

Африка сегодня. – (далее – ААС). – 1994. - № 1- 4.

Література:

Основна:

1. Козицький А. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 – 1999): Курс лекцій. – Львів, 2000.
2. Новейшая история стран Азии и Африки: XX век: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений: В 3-х ч. / Под ред. А.М. Родригеса. – М., 2001. – Ч.3.
3. Сергійчук І. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 – кінець XX ст.). – Суми., 2002.
4. Шумов С., Андреев А. Ирак: история, народ, культура. Документальное историческое исследование. – М., 2002.

Додааткова:

1. Касаткин Д. В городе Навуходоносора: (путевой очерк об Ираке) // ААС. – 1990. - № 7.
2. Мирский Г. Ирак после Саддата // Известия. – 2003. - №61 (8 апреля).
3. Приходько О. Экономика Ирака: послевоенная // Зеркало недели. – 2003. - №16 (26 апреля).
4. Руденко Л. В тисках санкций // ААС. – 1997. - № 4.
5. Салтанов А. В Ираке, на Ближнем Востоке и в Африке // Международная жизнь. – 2004. - № 11-12.
6. Шахбазян Г. Санкции ООН и их последствия // ААС. – 1996. - № 3.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

1. Сучасний державно-політичний устрій Японії.
2. „Сучасний державний устрій Республіки Корея”
3. Політичний портрет Мао Цзедуна.
4. Політичний портрет Ден Сяопіна.
5. „Культурна революція” в Китаї.
6. Д. Неру – лідер незалежної Індії (1947-1964 рр.).
7. Індіра Ганді, її роль в політичному житті Індії.
8. Роль Раджива Ганді у вирішенні політичних проблем Індії 1980-х років.
9. Роль Аятоли Хомейні в політичних подіях кінця 1970-х першої половини 1980-х рр.
10. Політичний портрет С. М. Хатамі.
11. Політичний портрет Фредеріка де Клерка.
12. Політичний портрет Н. Мандели.
13. Політичний портрет Ф. Кастро.
14. Феделістський режим, становлення та особливості розвитку.
15. Правоавторитарний режим А. Піночета (1970 – 1973 рр.).
16. Чилійська революція (1970 – 1973 рр.).
17. Політичний портрет С. Хусейна.
18. Політика Х. Мубарака у 1980 – 1990-ті рр.
19. Реформи 1950-х рр. в Єгипті та їх наслідки.
20. Основні риси економічного розвитку Йорданії.
21. Особливості системи політичного управління Ліванської республіки.
22. Громадянська війна в Афганістані 1973 – 1999 рр.
23. Революція 1978 - 1979 рр. в Ірані: причини, цілі, етапи.
24. Індонезія в період „нового порядку” (1968 - 1998 рр.).
25. Суть і протиріччя „керовані демократії” Сукарно.

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Колоніальні володіння європейців на початку новітньої історії. Формування умов для ліквідації колоніальної системи.
2. Етапи деколонізації та її особливості в різних регіонах світу.
3. Вибір моделей розвитку країнами після отримання незалежності.
4. Японія в період американського окупаційного режиму (1945-1951 рр.).
5. Фактори прискорення економічного розвитку Японії (1950-1960-ті рр.)
6. Науково-технічний прогрес і сучасна економіка Японії в 1970-1990 рр. „Японська економічна модель”.
7. Внутрішня політика ЛДП Японії.
8. Сучасна Японія: особливості політичного та соціально-економічного розвитку.
9. Громадянська війна і перемога революції в Китаї.
10. Перетворення періоду відбудови в Китаї (1949-1952 рр.)
11. Основні напрямки і суть перетворень в Китаї у 1952-1956 рр. XVIII з'їзд КПК.
12. Мао Цзедун та його роль в політичному житті Китаю.
13. Політика „великого стрибка” і „народних комун” в Китаї та їх результати.
14. „Культурна революція,” її трагічні наслідки для китайського народу.
15. Внутрішня політика Китаю в 1969-1976 рр.
16. Причини переходу керівництва КНР до політики реформ.
17. Соціально-економічні реформи в Китаї 1980-1990-х рр.
18. Ден Сяопін та його роль в проведенні реформ.
19. Сучасний етап економічних реформ у Китаї.
20. Особливості політичних реформ в сучасному Китаї.
21. Визволення Кореї і утворення Республіки Корея і КНДР.
22. Економічний розвиток Кореїського півострова в 1960-1980-ті рр.
23. Роль політичних структур у розвитку Північної та Південної Кореї.
24. Соціально-економічний розвиток РК та КНДР на початку XXI ст.
25. Економічний потенціал Нових Індустріальних Країн та його місце в міжнародному розподілі праці.
26. Особливе в економічному розвитку Нових Індустріальних Країн Східної та Південно-Східної Азії.
27. Проблеми розвитку НІК Східної та Південно-Східної Азії на початку XX Іст.
28. Завоювання Індонезією незалежності наприкінці Другої світової війни.
29. Боротьба народів Індонезії проти англо-голландської інтервенції.
30. Причини встановлення режиму „керованої демократії” Сукарно в Індонезії.
31. Суть і протиріччя „керованої демократії” Сукарно.
32. Внутрішньополітична криза 1956 р. в Індонезії.
33. Індонезія в період „нового порядку” (1965-1998 рр.)
34. Індонезія на початку XXI ст.

35. Монголія в 1945 – 1960-і рр. „Будівництво соціалізму.”
36. Монголія в 1960-1990-х рр.
37. Особливості політичного та соціально-економічного розвитку Монголії на початку ХХІ ст.
38. Завоювання незалежності народами Індії.
39. Дж. Неру – лідер незалежності Індії (1947-1964 рр.).
40. „Курс Неру” (1950-1964 рр.).
41. Соціально-економічний і політичний розвиток Індії в др. пол. 60 – 70-х рр. ХХ ст.
42. Індія наприкінці ХХ ст. – на початку ХХІ ст.
43. Індіра Ганді, її роль в політичному житті Індії.
44. Роль Раджива Ганді у вирішенні політичних проблем Індії 1980-х рр.
45. Утворення держави Пакистан. Конституція 1956 р.
46. Військовий переворот в Пакистані 1958 р. Друга республіка.
47. Особливості соціально-економічного розвитку Пакистану в 1960-1990-х роках.
48. Основні етапи і особливості внутрішньополітичної боротьби в Пакистані в 1960-1990-х рр.
49. Сучасний Пакистан.
50. Економічний і політичний розвиток Єгипту після Другої світової війни.
51. Правління Садата (1970 – 1981 рр.).
52. Правління Мубарака (1980 – 2005 рр.).
53. Афганістан після Другої світової війни.
54. Економічний і політичний розвиток Афганістану в 1950-1960-ті рр.
55. Державний переворот 1973 р. Режим Дуда.
56. Квітневий переворот 1978 р. в Афганістані.
57. Громадянська війна в Афганістані (1973-1999 рр.).
58. Сучасний Афганістан.
59. Іран після Другої світової війни.
60. Піднесення антиімперіалістичного руху в Ірані на початку 1950-х рр. Масаддик.
61. Реформи 1960-х рр. в Ірані. Зміст і характер.
62. Визрівання передумов ісламської революції в Ірані.
63. Ісламська революція в Ірані (1978-1979 рр.).
64. Роль Аятоли Хомейні в політичних подіях кінця 1970-х-першої половини 1980-х рр.
65. Проблеми внутрішньої політики Ірану на межі століть.
66. Монархічний режим в Іраку. Революція 1958 рр.
67. Прихід ПАСВ до влади в Іраку. Соціально-економічні і політичні перетворення.
68. Встановлення тоталітарного режиму С. Хусейна. Його внутрішня політика.
69. Ліквідація режиму С. Хусейна. Ірак в постокупаційний період.
70. Економічні та соціальні проблеми держав Тропічної Африки.
71. Специфічні проблеми держав Тропічної Африки.

72. Основні тенденції розвитку країн Латинської Америки після Другої світової війни.
73. Бразилія у 1980-1990-ті рр.
74. Чилі у другій половині ХХ ст. – на початку ХХІ ст.
75. Куба на межі століть.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

ААС - Азия и Африка сегодня
ВИ - Вопросы истории
ВИЖ - Военно-исторический журнал
ВЭ - Вопросы экономики
ЗН – Зеркало недели
МЭМО - Мировая экономика и международные отношения
МЖ - Международная жизнь
НВ - Новое время
НАА - Народы Азии и Африки
ННИ - Новая и новейшая история
ПДВ - Проблемы Дальнего Востока
ПіЧ - Політика і час
США - США и Канада: политика и экономика
ЭП - Эхо планеты

Нітченко А.Г

Навчально - методичний комплекс з курсу

**„Всесвітня історія країн Азії, Африки
та Латинської Америки (1945 – 2005 рр.)”**

Для студентів спеціальності „міжнародні відносини” та „країнознавство”
вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації

Технічний редактор:

Комп'ютерний набір: Нітченко А.Г.

Комп'ютерна верстка: Нітченко А.Г.

Мовне редагування: Нітченко А.Г., Ващенко А.В.

Коректура: Нітченко А.Г., Ващенко А.Г.

Набір комп'ютерний. Здано до набору

Формат

Умовн. друк. арк.

Папір

Умовн. фарбо – відб.

Тираж 100 Зам.

Підписано до друку

Друк

Обл. – вид. арк.

Чернігівська філія Київського славістичного університету

м. Чернігів, вул. Гагаріна, 24